

HADUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
 HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ
 Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 FÜZETŐS SZERKESZTŐ
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
 Szerkesztőség T. 3 47. • Kiadóhivatal T. 3-48

Tíz év előtt - tíz év után

(In.) Az októberi forradalom parlamenti előkészítésének tizedik évfordulóján egy zsidó képviselő így kiáltott a belügyi államtitkár felé:
 „Őn a gyilkosságok eltussolójá...”

Ez a gyalázatos és vérlázító kijelentés, mely szóról szóra az őszirózsás forradalom zsebszótárából van véve, egyszer már elhangzott az Astória erkélyéről, amikor Kunfi Zsigmond Tisza István grótot a „háborus gyilkosságok” eltussolójának nevezte. Úgy látszik, hogy a Fábrián Bélák állandóan forgatják a „diadalmas forradalom” könyvét, mert a legújabb események kezdenek *veszedelmesen* hasonlítani a tíz év előtti állapotokhoz.

Az idegen szellemű liberális sajtó piszkos és gyalázkodó szavakkal rágalmazza a magyar ifjúságot. Mintha csak a „Pesti Napló”, „Az Est”, „Magyarország” és „Világ” forradalmi számaikat olvasnánk. Mintha csak a mai „Magyar Hírlap” egyenes jogelődjének, a *Világ* 1918 október 26-i számának következő sorait ismételnék a „konszolidációs” sajtó:

„Ma délelőtt zárt sorokban vonultak fel a Galilei-kör ifjai és megszavazták a Szent Imre Kör s a különböző kongregációk visszatartó felkínálkozásait a reakciónak.”

S miközben a létérdekét védelmező magyar ifjúságot utcán és sajtóban újra gyalázzhatják a galileista forradalmárok, miközben a felbujított szociáldemokrata tömegek abcugolják az „*emeri kanászok*”-at, ugyanakkor a magyar parlamentben Fábrián-Feuermandl Béla, ez a kis vehemens Kunfi-epigon, nem kisebb rágalommal, mint a gyilkosság eltussolásával vádolja meg a magyar államrend második legfőbb őrét és felelős oltalmazóját.

Jellemző az idők mulására s a liberális közhangulat eluralkodó szellemére, hogy pár évvel ezelőtt ugyan ennek a Fábriának *alaposan meg-ráncigálta a füleit* egy fajvédő képviselő s 1928-ban már ez a kis fenyegetés is elmaradt... Akárcsak 1918-ban, amikor Fábriánéhoz hasonló rágalmat kiáltozott a Károlyi-párti baloldal.

Az a kijelentés, mely kedden délután a magyar országgyűlés alsóházában elhangzott, egész nyugodtan beilleszthető az októberi forradalom emlékkönyvébe.

„Hogy az emberiséget megváltó béke létrejöheszen, — mondotta 1918 október 24-én Károlyi Mihály, — pusztulniok kell mindazoknak, akik vezető szerepet visznek a háborus tömeggyilkosság takargatásában...”

Ime: a Fábrián szava... S hogy ez a szó mekkora veszedelmet jelent a mai értelmezésében, azt élesen világítja meg a „Népszava” ugyanazon napi száma: „*Értsék meg végre, hogy Tisza Istvánt pokolba kell kergetni...*”

1918 október 17-én Jakobovics Oszkár így támasztja alá a Fábrián Bélák tíz év utáni kiszólásait: „*A pénzen összevásárolt, alkoholtalmorban fogant, szuronyokkal egybekergetett magyar parlament lerdít és hazudik...*” A szabaddkőmives „Világ” október 24-én már megsejti Bethlen gróf későbbi kormányelnökségét és pimasz hangon a következőket írja: „...*Közben a reakció legbűnösebb lovagja, Bethlen István gróf is mert beszélni a parlamentben.*”

A Fábrián Bélák házi organuma, a „Magyarország” 1918 október 23-án így ír az akkori munka- és jelenlegi egyetemes-pártiról:

„Nálunk még mindig a feudális korok lomha és ostoba szellemében élő urak tehetetlenkednek a kormányon és nyavalyognak az ősi, rothadt parlamentben.”

Ugyanez a lap október 27-én: „Ennek a képviselőháznak annyi köze van a magyar nemzethez, mint a

japáni akadémiának. Avval a különbséggel, hogy a japáni akadémiát nem utálja a magyar nemzet.”

A „konzervatív” vezérek kedvenc leibzurnálja, a „Pesti Napló” 1918 október 16-án *korhatag, dögvészes rendszert, bűnös és rothadt parlamentet* emleget. Március 16-án a Wekerle-kormány *vérebhadáról* értekezik.

Most Fábrián akarja a belügyi államtitkár „gyilkosságok eltussolásáért” bíróság elé állítani, akkoriban (pontosan 1918 okt. 23-án!) a Népszava reményességének adott kifejezést, hogy Tisza Istvánnak nem sokára *alkalma lesz a gaz hazaáruláért* a teljes felelősséget vállalnia... És így tovább...

E tanulságos szemelvények és forradalmi aranyköpések után *háborzongva* kérdezzük: mi fog következni, ha a parlament baloldalán s a zsidó-liberális sajtóban tovább folytatódna az októberi hangok? Mi

lesz akkor, ha a Fábrián Bélák egykori kioktatói valamennyien eltávoznak a keresztény ellenzék padsorai-ból? És mi fog történni akkor, ha a forradalmi sajtó, mely ma is lankadatlan erővel agitál államtitkárokat, minisztereket, parlament, egyetemi tanárok és ifjúság s velük együtt az egész nemzetmentésre hivatott magyar nacionalizmus ellen, — óh, magasságos Ég, mi fog történni akkor, ha ez a zsidó-liberális sajtó nemcsak sajtószabadságban, de a magyar tekintélyek jóhiszemű támogatásában is tovább fog részesülni?

Az októberi forradalom áldatlan decenniumának van egy szomorú mementója: *utolsó segélykiáltás a nemzeti öntudat felébresztéséért!* Mert ha ez nem történik meg most, ugy csak mi, beteg és roskatag magyarok öregedtünk husz évet tiz esztendő alatt, de a vesztébe rohanó korszellem tíz év után is ott tart, ahol egy országpusztító felfordulásban tíz évvel ezelőtt megállott.

A liberális sajtó ellen tüntető debreceni magyar főiskolai hallgatókat a Kollegiumba szorította be a rendőrség

Sajnálatos erőszakoskodások magyar diákokkal szemben -- Dr Darkó Jenő és dr Ruffy-Varga Kálmán szeretetteljes fáradozásai fiakért -- Tizennyolc előállítás a rendőrségen

Legyen már vége a magyar ifjúság elleni uszításnak!

A debreceni főiskolai ifjúság, amely már-már megnyugodott volna előjáróink meleg szeretetéről tanuskodó állásfoglalására, a liberális sajtó példátlanul elvetemedett uszításának hatása alatt ismét felsorakozott a maga igazán védelmében s impozáns demonstrációval adott megnyilatkozást lelkes nacionalizmusának.

A szerdai tüntetésen már együtt volt a Tisza István tudományegyetem és a gazdasági akadémia minden öntudatos hallgatója, akit lelke mélyéig elkészerített a fővárosi lapokéval is vetélkedő liberális hajsza, amely méghozzá átlátszó misztifikációval idegennek minősítette a bajtársak legkiválóbb, — de németnevű vezéreit, — amely azt az

alaptalan és beestelen hazugságot kiirtotta világgá, hogy a diákok a mellékutcákban békés polgárokat inzultáltak.

Ennek az alávaló beállításnak kétségtelenül semmi más célja nem volt, mint a magyar polgárságnak és a szociáldemokrata járszalagon vezetett magyar munkásságnak az ifjúság ellen való izgatása. Mivel pedig idevonatkozólag egyetlen feljelentés sem érkezett a rendőrségre,

itt szőlítjük fel az érdekelt liberális lapokat, bizonyítsák be állításukat, mert amíg ez meg nem történik, gyalázatos hazudozásnak kell minősítenünk tudósításait,

amelyek révén minden rendezavarásért kizárólag őrájuk hárul a felelőség, amint azért is, hogy a debreceni

államrendőrség napok óta tartó permanenciában kénytelen azzal az ifjúsággal szemben telvonulni, amely-

Megismétlődnek a tömegtüntetések

Az egyetemi ifjúság szerdai tüntetése délután 6 órakor kezdődött. A Tisza István Tudományegyetem fakultásaira beiratkozott hallgatók a Széchenyi-utca végén gyülekeztek a huszárlaktanya előtt. Innen méltóságteljes magatartással a Nyugoties Miklós-utcákon át a Kistemplomhoz vonultak fel, ugyanakkor a palagi gazdaszok az Arany János-utca felől közeledtek. Mikor a többszáz főnyi menet a Kistemplomhoz érve át akart menni a Ferenc József-ut másik oldalára, egy közelben tartózkodó rendőrtiszt elkiáltotta magát:

Rohamlépés!

A következő pillanatban a kivezényelt rendőrök körülkerítették az ifjúságot, majd a Kossuth-utca felől még egy szakasz rendőr jött rohanva a Kistemplom irányába. A Kossuth-utcán a rendőrök valóságos kordont vontak és a járókelőket felszorították a járdára. Ekkor sajnálatos incidensek történtek. Egy rendőr az

egyik gazdaszoknak hátra esavarta a kezét,

mint sikerült megtudnunk, a közrendőr a 661-es számot viselte. A közrefogott egyetemi hallgatók irtózatossal felháborodásban törtek ki, mikor a 230-as számú rendőr harsányan rájuk kiáltott:

Ronda banda!

lyel egyazon szent célt szolgál: Nagymagyarország békéjét és boldog jövőjét.

A rendőrök egy egyetemi hallgatót, aki az utca közepén állott, távozásra szólítottak fel, s amikor ez a járdára felment, egy ott álló zsidó külsejű ember karonfogta s a rendőr felé akarta vonszolni. A diák erős lendülettel

kirántotta magát a zsidó karjai közül s az illetéktelen támadónak neki akart esni,

ez azonban elmenekült.

Igen nagy felháborodást keltett a jelenlevő magyar közönségben egy másik eset is. A Péterfia-utcán egy egyetemi hallgatót igazolatott egy jól megteremtett rendőrszttviselő két rendőrrel, miközben igazolványát összegyűrték. A diák emiatt panaszt emelt, mire

egy odaérkező közrendőr bejé-rugott.

A Kossuth-utcán egy egyetemi hallgató békésen haladt a járda mellett, mire a rendőrszem felszólította, hogy azonnal igazolja magát. A fiatalember kijelentette, hogy nincs ok az igazoltatásra, mert ő egyáltalában nem is vett részt semmiféle tüntetésben. A rendőr ekkor nem nagyon válogatott kifejezéssel illette a diákot és követelte, hogy igazolja magát. A felizgatott egyetemi hallgató azon a címen, hogy semmit sem követett el, megtagadta az igazolást.

A rendőr erre előrántotta a re-

Ára 12 fillér

volverét és neki szegezte a fiatalember mellének.

Olyan fenyegető volt a helyzet, hogy egy épen arra haladó katonatiszt, aki szemtanúja volt az esetnek, hirtelen odaugrott és félerántotta a rendőr karját.

Mindezek az esetek, amelyeket nem azért írunk meg, hogy a kiváló magyar rendőrtisztületnek ártsunk, hanem hogy a debreceni rendőrfőkapitányság hazafias érzületéről és fejelemtartó erélyességéről közismert vezetője, Sággy Lajos elé tárjuk a liberális sajtó által elkent és letagadott szomorú kilengéseket, mind azt bizonyítják, hogy a baloldali izgatás eredményei olyan jelenségeket váltanak ki még a kötelességét példásan teljesítő, de a hosszú készültségtől agyonstrapált rendőrség némely egyéneiből is, amelyeket a legmélyebb megdöbbenéssel figyel a keresztyén közvélemény.

A Kollegium ostroma

A tüntető menet feloszlata után az egyetemi ifjúság kétféle küldöttséget menesztett dr. Darkó Jenő rektor magnificushoz, aki

megígérte, hogy a megsértett diákság elégtételt fog szerezni. Hét óra tájban a Kollegium Darabosutcai részén ismét gyülekezni kezdett az egyetemi ifjúság, s ekkor már a felingerelt tömeg megrökönyödéssel tapasztalta, hogy

a Kollegium kapuit bezárták. Körülbelül 500 egyetemi hallgató követelte a bebozsátatást, s mikor ez nem sikerült, az ifjúság az egyik oldalkapun behatolt a Kollegium udvarára.

Mint hírlik, Karay Sándor kollégiumi igazgató, aki a keresztyén-nacionalista ifjúság iránt érzett ellenséges érzületének már számtalanszor tanujelét adta,

maga telefonált a rendőrségre és onnan segítséget kért.

Ha ez valóban így történt, úgy Karay Sándornak köszönhető, hogy a Kollegium bejárata körül a következő percekben egy egész szakasz lovas rendőr helyezkedett el, míg a gyalogos és kerékpáros rendőrök az épülettömböt környező mellék utcákon cirkáltak.

Körülbelül negyed nyolc órától kezdve, senkit sem engedtek be a Kollegium kapuján, az onnan kijövőket igazoltatás után felírta a rendőr. Az 500 főnyi ifjúság ekkor elhatározta, hogy

nem veti magát alá az igazoltatásnak és benne marad az épületben.

Mikor a bentlevők közül valaki azt javasolta, hogy hagyják el a Kollegiumot, a magyar egyetemi hallgatók lelkes és öntudatos pártfogója, a megalkuvást nem ismerő dr. Huss Richárd professzor, így szólt a diáksághoz:

„Fiuk! tartsatok ki és legyetek szolidárisak!”

A kiváló professzor szövegét szünni nem akaró dörgő éljenzés fogadta.

A nagyszámú rendőrségtől körülzárt főiskolai diákság ekkor elhatározta, hogy továbbra is kitart a Kollegiumban, annál is inkább, mert meggyőződése szerint az igazoltatásra semmiféle okot nem szolgáltatott.

Közben az egyetemi és gazdasz-ifjúság két nagyszívű, méltó vezetője,

dr. Darkó Jenő rektor és dr. Ruffy-Varga Kálmán felsőházi tag, akadémiai igazgató éjjeli tizenegy órakor interveniált a diákság kibocsátása érdekében a rendőrségnél.

Itt azonban csak azzal a feltétellel voltak hajlandók az ostromzárát feladni, ha a Kollegium udvarán lévő diákok neveit a két főiskola vezetője iratja össze, ami után bántatlanul távozhattak volna, sőt a rendőrség azt is garantálta, hogy

Margit-fürdőtől a Kollegiumig hemzsegő gyanus csoportok támadó fellépését megakadályozza.

A diákság rövid tanácskozás után köszönetet mondván hivatott előjáróinak atyai szeretetéért, úgy határozott, hogy

az épületet nem hagyja el,

mert a jelenlévők neveit nem hajlandó semmiféle hatóságnak kiszolgáltatni.

A késő éjjeli órákban a főiskolai diákság még mindig a Kollegiumban táboroz, körülzárva a rendőrségtől. A maga nemében példa nélkül álló

A magyar diákság cáfolata a liberális sajtó koholmányaira

A keddi tüntetések előidézője, mint arról előbb megemlékeztünk, a debreceni liberális sajtónak, főként pedig a Debreceni Független Újságnak trédósításai voltak, amelyek valótlan állítások tömkelegével a leggyűlöletesebb színben tüntették fel a magyar ifjúság mozgalmát.

A fentemlített cikkek elsősorban a gazdaszokat érintették a legigazságtalanabban, amennyiben — bár teljesen szolidárisak az egyetemistákkal, — eddig mozgalmakban egyáltalán részt sem vettek. De teljesen alaptalanul hurcolt meg a lap egyetemi diákokat is, mégpedig tetszés szerint kikapott nevek emlegetésével.

Ugy a gazdasz-, mint az egyetemi ifjúság a sajtótörvény értelmében helyreigazító nyilatkozat közlésére szólította fel nevezett liberális lapot, melyek közül utóbbiakét jellemzésüil alább közöljük:

1. Valótlan az, hogy a legkíméletlenebb uszítók között ott lettek volna Jármay László, Gidófalvy Elemér és Zakar Gábor joghallgató urak.

A valóság az, hogy Jármay László gazd. akadémiai hallgató ur (és nem joghallgató!) este 6 óráig a Pallagon tartózkodott, ugyszintén Gidófalvy Elemér, továbbá Zakar Gábor joghallgató urak egész nap távol tartózkodtak úgy a jogi, mint orvosi fakultástól, akik tehát nem vehettek részt semmiféle mozgalomban.

2. Valótlan az, hogy ennek a diszes társaságnak legszajásabb és legdurvább szerepvivői Stepper Károly, Kovács Gábor és Nagy Sándor joghallgató urak voltak.

A való az, hogy Stepper Károly joghallgató ur volt az, aki épen azon volt, hogy a zsidó hallgatók bántódás nélkül eltávozzanak az Egyetem területéről, mert épen ebben az ügyben lépett érintkezésbe Kenézy profesz-

ostromzáról a diákság telefonértesítései s a Kollegiumba kiküldött munkatársunk közvetlen tapasztalatai alapján részletesen a „Hajduföld” más helyén számolunk be.

Előállítások

Az utcai igazoltatások eredménye: tizenhét egyetemi hallgató előállítása volt, akik közül tizenketten a Tisza István Egyetem hallgatói, hatan pedig gazdaszok voltak. Az őrizetbe vett ifjúság szabadon bocsátása érdekében közben járt a rendőrség főparancsnokánál dr. Darkó Jenő egyetemi rektor, dr. Ruffy-Varga Kálmán gazdasz akadémiai igazgató, főrendiházi tag és Nietsch Ernő Festetich bajtársai egyesületi vezér, de a késő éjszakai órákban is még 8—10-en őrizetben voltak állítólag azért, mert nem tudták magukat kellően igazolni.

A magyar diákság cáfolata a liberális sajtó koholmányaira

szor ur Öméltségával.

Kovács Gábor joghallgató ur egy zsidó hallgatónak vele szemben tett személyisértő kijelentéséért, mely a következőképpen hangzott: „Maga is itt van nagyszajú paraszt?“, vett elégtételt olyképen, hogy azonnali távozásra szólította fel Csillag László másodéves zsidó medikust.

Nagy Sándor joghallgató ur egyáltalán a mozgalmakban aktíve részt nem vett.

3. Valótlan az, hogy Reiner Márton nevű newyorki születésű amerikai elsőéves zsidó orvostanhallgatónak igazolványát igazoltatás után leköpdösték és agyba-főbeverték volna

4. Valótlan az, hogy a „bajtársakat” (mivel egyetemi hallgatók vettek részt és nem bajtársak) Meskó György, Molnár József, továbbá Horváth Dénes III. éves „joghallgató” komandiroztak volna, annál is inkább, mert ez utóbbi ur véletlenül orvostanhallgató volt.

5. Valótlan az, hogy egy másodéves zsidó orvostanhallgatót, miután felbukott, iekvő helyzetében verték volna.

6. Valótlan az, hogy a „tányérsapkás bajtársak” — mint a „Debreceni Független Újság” említi — rendezték volna a tüntetést.

A való az, hogy ott nem bajtársak, hanem keresztyén egyetemi hallgatók voltak jelen.

7. Valótlan az, hogy ez a „tányérsapkás sokadalom tulnyomórészt fel-tünően fiatal jogkari és „gazdaszati” akadémiai hallgatókból toborzódott.

Való az, hogy még véletlenül sem volt jelen egy gazd. akadémiai hallgató sem, joghallgatók pedig minden évfolyamról számosan voltak képviselve.

8. Valótlan az, hogy a klinikáról bejövöt ezeket a kijelentéseket tették

a keresztyén egyetemi hallgatók: „Gyerünk be a városba zsidót fogni! Majd ott is megkapják a porciójukat!”

9. Valótlan az, hogy hangosan követelték volna a keresztyén egyetemi hallgatók, hogy vonuljanak fel a Piac-utcára.

10. Valótlan az, hogy a klinikai telep előtt erős rendőri és tartalékban álló rendőri készenlét lett volna, melytől való félelmükben a keresztyén egyetemi hallgatók nem mertek volna szabályos rendekbe fejlődni.

A való az, hogy a „D. F. U.” szerint a „nemes és bájos” egyszerűséggel felelő 200. számú rendőrszem volt, aki igenis teljesítette kötelességét akkor, amikor a klinikai kapus szabályon telefonon kért intézkedést a rendőrségtől és egy zsidó egyetemi hallgatót megvédelmezett a tettelességtől.

11. Végül valótlan az, hogy a „D. F. U.” szerint „Ezek a „lovagok” a zsidók csoportjába futó egyetemi hallgatók”-re nem voltak tekintettel.”

A való az, hogy annyira mégis csak „lovagias” emberek a keresztyén egyetemi hallgatók, hogy védtelen nőket nem inzultálnak, tekintettel arra, hogy jelen esetben nem egy hölgyről, hanem több zsidó egyetemi hallgatóról van tudomásunk.

Debrecen, 1928 október 24.

A keresztyén egyetemi hallgatók nevében

Stepper Károly,
Kovács Gábor,
joghallgatók.

Wodetzky professzor nyilatkozata

A Hajduföld a klinikán kezdődő ifjúsági tüntetésekkel kapcsolatban megemlékezett arról, hogy az orvoskari dékán igazoltatott egy joghallgatót, aki információink szerint ezt kiáltotta: „Gyerünk a kollegiumba!” Wodetzky professzor ez ügyre vonatkozólag az alább közölt helyreigazító nyilatkozatot küldte be szerkesztőségünkbe, amelyet — bár nem felel meg a sajtótörvény által előírt követelményeknek, — készséggel közlünk, annál is inkább, mert ez a levél is azt bizonyítja, ami mindmáig örömteljes meggyőződésünk, hogy Wodetzky professzor szeretetteljes pártfogója és atyai barátja a keresztyén-nacionalista diákságnak.

„A klinikai telepre érkeztemkor csak egyes kisebb csoportokkal találkoztam. Hittl professzor ural együtt elindultunk, hogy a nagyterjedésű telepen a nyugtalanságok mértékéről meggyőződést szerezzünk. A közép-ső főton ekkor tünt föl nekem egy előtem ismeretlen fiatalember, kinek karján hatalmas, a sétatálcá rendes méreteit messze túlhaladó bunkó ékeskedett. Természetesen igazolásra szólítottam fel, mire az ifju futásnak eredt. A velem volt orvoskari pedellus feltartóztatta a fiatalembert és nagynehezen sikerült őt igazolásra bírni, mikor kiderült, hogy az illető jogkari hallgató.

A nagyobb számú hallgatóssággal való találkozásom csak ezután történt. Tényleg többen kiáltották, hogy „gyerünk a kollegiumba”. De egyáltalán nem követeltem a közbekiáltó nevét, hiszen ez a kiáltás semmiféle deliktumnak nem mondható. Ellenben igenis visszahívtam az orvostanhallgatókat és a legkomolyabban figyelmeztettem őket arra, hogy ne játsszák el heves magaviseletükkel azt a rendkívüli és szinte példátlan jóindulatot, melyet mult szombati ittlétekor Klebelsberg vallás- és közoktatásügyi miniszter ur és a debreceni egyetem iránt és különösen annak szükségét szenvedő hallgatóssága iránt tanusított és hogy ne helyezkedjenek a törvényen kívül.

Minthogy nem igaz az, hogy én valamely közbekiáltó nevét követeltem, úgy az sem

Vetöm gvak pácolása

megakadályozza azok üszkösödését és csiraképeségükre serkentő hatással bír. Természetesen nem minden pácoló szer mutatja fel ezt a kettős eredményt, azért nézze meg jól, hogy milyen csávázó szert használ, mert attól függ jövő évi termése. Az összes bevált pácoló szereket gyári áron árusítjuk.

Kontsek Géza k. r. t.

igaz, hogy „Thaisz nevű medikus megragadta a közbekialtó jogász karját és a dékán elé vezette a jelen voltak nagy felháborodása közepette”. Legfőképp az lehetséges, hogy

Thaisz orvostanhallgató a klinikai telep közepén főúján járt akkor, mikor az említett joghallgató az igazoltatás elől menekülni akart s így találkozott vele. A tényleges fel-

tartóztatást az orvoskari pedellus végezte. Kiváló tisztelettel: dr. Wodetzky József egyetemi nyilv. rendes tanár, e. i. orvoskari dékán.

Ötszáz magyar diák tábortüze az ostromlott Kollegiumban

Hangulat-képek a neo-liberális Karai-kurián -- Az ifjuság tántoríthatatlanul kitart elvei mellett

Az ősi kollégiumban ostromzár alatt virraszt az ifjuság. A százados falak közt lüktet a jövődó magyarság lelke. Mintha a magyar történet ezeresztendő szíve: a nemzeti öntudat újraéledő valósága dobogna itt, a szent öreg falak között, minden eljött szó, az ifjuságnak minden kis megmozdulása a magyar feltámadásnak igazságát és tettekbe lendülő ígéretét visszhangozza. Csupa bizalom, elszántság, önérték. Ugy érezzük, hogy Csokonainak lelke ma új életre támadt a debreceni kollégium holdfényes folyosóin s a százesztendő Csittvári-krónikának legfényesebb és legmagyarabb lapját írja a magyar ifjak bátor keze...

A nagytemplom toronyórája méltóságát teljesen üti el a tizet. A Hajdúföld munkatársa, mint egy nacionalista fuvalat végigson az emlékkertben s a Fűvészkert-utcai pinceablakok egyikén csöndesen bemászik az ostromlott várba... Most segít Csokonai!... Egy-két izgalmas perc s miközben Karai Sándor mit sem sejtő, de gondterhelt arccal jár-kél a szomszédos épületben, a fajvédő riporter már a teológiai fakultás nagymultu folyosóján tisztogatja pókhálós-mézsoporos ruháját. Amit lát, fölér minden keserűség mellett is a legnagyobb élvezettel.

Rendőrség és az ifjuság

Tíz óra tíz perc... Ötszáz magyar főiskolai hallgató a Himmuszt énekel. Kint az utcán a rendőrség feszés vigyázz-állásban tiszteleg. Az utolsó akkordok: "...megbűnhődte már e nép a multat s jövendőt..." harsogó erővel visszhangoznak a falak között. A debreceni kollégium lelki megújódását éli.

Minő visszás helyzet: a falakon kívül és belül magyar testvérek, akiket érthetetlen botorsággal állít szembe egymással az idegen céloknak behódoló politika. A százados kollégium válaszfal lett magyar és magyar között, de a két tábor lelki-világát nem árnyékozza be a gyűlölet, melyet a liberalizmus fel akart idézni.

Nem tágitanak a diákok...

A Kollégium bejárata elé tizenegy órákor kocsi érkezik. Az első emeleti ablakokból felzúgó éljenzés ünnepli az ifjuság két forrón szeretett édesapját: Darkó Jenő rector magnificus és Ruffy-Varga Kálmán akadémiai igazgatót, akik a rendőrség főparancsnokánál interveniáltak a fogoly-diákság érdekében. A Kollégium udvarára egyszeriben összegyűlik az ötszáz főnyi diákság, miután lelkesen megélik a vezéret. Szájról-szájra terjed a hír, hogy a rendőrség csak abban az esetben enged szabaddá őket, ha a kapunál egyenként leigazolják magukat. Az ifjuság meg nem alkuvó önértékkel kitart elhatározása mellett s minthogy az igazoltatás mellett jogi alapot nem lát, inkább bennmarad az önkéntesen elvállalt fogóságban. Közben-közben feltűnik Huss Richárd professzor alakja, akinek szent magyar tekintetétől már

1928 novemberében is öntudatra támadt a keresztény ifjuság áldozatra-kész becsülete.

Megérkezik a munició

Lassanként mulik az idő s a derék bajtársak kezdenek éhesek lenni. A Hajdúföld telefoncsengője ötpercenként megszólal s a szerkesztőség valóságos élelmészeti központtá alakul át. A halálrészánt riporter, aki maga is éhes, egyre sürűbben követeli a municiót s mikor a Bika-front felől egyre kedvezőbb hírek szivárognak az ostromlott falak közé, örült erővel tör fel az öröm és boldogság szava. Csak hogy a municióval baj van. Az Arany Bika étterem derék tulajdonosa, Láng Imre, a kávéházból, sörcsarnokból és étteremből összeszedhető kenyér és kiílmennyiséget rendelkezésre bocsátja ugyan, de a várvavárt élelmiszer csak rejtékutakon, a pincék sikátorain keresztül jut el a rendeltetési helyre. Hogy ösztintek legyünk, azt is megmondjuk, milyen körülmények között. Az ősi Kollégium évszázados mellékhelyiségein elszánt és vakmerő diákok bujnak keresztül s fél 11-kor már ötszáz főiskolai polgár igyekszik helyreépíteni az eltikadt életerőt.

Tábortűz mellett...

A meglehetősen gyenge vacsora után, melyből a Hajdúföld illusztris munkatársának egy egész nagy „sercli” jutott, a Kollégium udvarán magasra lobbant az új-magyar ifjuság tábortüze. A történelmi hűség kedvéért megjegyezzük, hogy a pirosan lobogó tüzet nem holmi közönséges fűdibusszal, hanem a keresztény ifjuságot nap mint nap gyálázó „Debreceni Független Ujság” és „Debrecen” neolibertális szövetségével lobbantották lángra. Nem esoda tehát, hogy a tábortűz mellett felénkült a fiatal magyarság életkedve és szebbnél-szebb nótákban, kuruckesergőkben és régi magyar hallgatókban öntötte ki háborgó szívének keserűségét. Ez a jelenet olyan szomorú, szent és minden porcikájában magyar volt, hogy a Csittvári-krónika legújabb fejezetéből Jókai Mór egy egészen új regényt írhatott volna.

„Éljen a Hajdúföld!”

A jogi kar folyosójáról buzdító szavakat intéz az ifjuság egyik vezére. Tolmácsolja a Hajdúföld telefonüzenetét, melyben a keresztény

nemzeti sajtó szeretetéről és együtt-érzéséről biztosítja az ifjuságot.

— Éljen a Hajdúföld! Éljen a szerkesztő! Éljenek a munkatársak!

A hangulat egyre izzóbbá válik s az egyetemi polgárság, mely a magyarság küzdelmeiben mindig maga mellett találta a Tiszántul egyetlen nacionalista sajtóorganumát, elemi erővel kiáltja szét a Kollégium falai között:

— Éljen vitéz Kolosváry Borecs Mihály! Éljen Benyovszky László! Éljen Liszt Nándor! Éljen Marschalkó! Éljen Székely Molnár Imre!

A Hajdúföld kiküldött munkatársa örömmel jegyezte fel a noteszébe, hogy ez a szeretetteljes ünneplés bőséges jutalom azért a munkáért, melyet a magyar újságírás hazafias táborára vállalt.

Höfer-jelentések a kollégiumi frontról

Ejszaka 2 óra. A „Hajdúföld” front-harcos munkatársa már csak rövid jelentésekben adhatja le a háborus riporter befejezését.

A Kollégium Darabos-utcai frontján a történelmi villámhárító rozsdás dróttjába kapaszkodva megjelenik egy halálra elszánt jogász. Sürrü

sötét az éj, dühöng a déli szél, jó Kollégium magas falán egy-egy felhődarab ereszkedik alá... Egyszer egy medikus, másszor egy dult hajó filozofter higgadtan kuszik a villámhárítókon. Csokonai Vitéz Mihálynak öröme telnek, ha látná a szállongó diáksereget, mely megkerülve a neo-igazoltatások bürokratikus eljárását, lassu, de annál biztosabb tempóban távozik el a tett színhelyéről.

Ejszaka 3 óra. A „Hajdúföld” Höfere naiv-époszi seregszemlét tart: ötszáz diákból háromszáz már a demarkációs vonalon kívül alussza az igazak álmát. S az eltávoztak között egyetlen egy sem akadt, aki átment volna a rendőri igazoltatás hivatalos aktusán.

3 óra 20 perc. A Kollégium bejárata előtt elfáradt rendőrök bóbiskolnak az Emlékkertből nagy találakonyossággal odahordott padokon. Odabent a lépcsőkön és folyosókon magyar diákok alusznak. Valóságos hadiállapot. A vezérkariak egymásnak beszélnek, hogy a legújabb hírek szerint a megszállott területi diákokat kiutasítják a Csonkaországba.

3 óra 50 perc. Egyesek azt is tudják, hogy a nyiregyházáról idevezényelt száz rendőrt holnap a szolnoki rendőrség fogja felváltani.

4 óra 20 perc. Uszik a lap! A külföldi nyomdászok és a munkatársak verejtékező homlokukat törlik... A Kollégiumban minden csöndes. És kétszáz magyar diáknak szelmes álmodásain keresztül egy biztató ígéret küldi és hirdeti a magyar öntudat valóságát, mely a kollégiumi ostromzár alatt, a nemzeti történet kopottas falai között is győzelmes erővel élesztgeti a feltámadási gondolat nemzetmegváltó igazságát.

A községek autonomiájának visszaállítását kérték

a községi jegyzők és körjegyzők országos kongresszusán

Budapest, október 23. Az ország községi és körjegyzői kedden délelőtt nagygyűlésre jöttek össze Budapesten, amelyen több, mint 300 jegyző jelent meg. Az elnöki megnyitót Konez János csepeli főjegyző mondta, aki beszédét ezzel fejezte be:

— Ott állnak a jegyzők a falvak bástyáján és tántoríthatatlan katonái lesznek a harcban, amelynek zászláján

a kereszt és a nemzeti eszmék állanak.

Utána Vámos Ferenc főjegyző tartott előadást a közigazgatási reformjavaslatról. A községi jegyzők, mondotta, nem politizálnak, hanem azt kérik a politikusoktól, hogy a közigazgatási reform kérdését ne engedjék levenni a közérdeklődés polcáról és támogassák azt a férfit, aki a Ház asztalára tette a közigazgatási reformjavaslatot.

Ezután a nagygyűlés határozati ja-

vaslatot fogadott el, amelyben a jegyzők reményei letéteményesét, a belügyminisztert szívük egész melegével üdvözlük és a közigazgatási reform megjavítására irányuló munkásságát támogatják.

Az elnöki jelentést tudomásul vették, majd dr. Kiszely Pál mezőkövesdi főjegyző a községi háztartások katasztrófális helyzetéről számolt be, si rendelkezések mellett a községek háztartásai tovább nem tarthatók fenn. Ezek a rendelkezések meggátolják a községek fejlődését és működését, épen ezért a jegyzők felirattal fordulnak a belügyminiszterhez és a pénzügyminiszterhez, hogy a községek háztartásáról szóló törvényben

allítsák vissza a községek autonomiáját, a vármegyék pótdóki vetési jogát, amely azonban a községek háztartásától függetlenül kezelendő

A Tiszántul legelterjedtebb, gyors és jó munkáiról legelismertebb **kelmetestő, vegytisztító, és gúzmósó,** valamint plissérozó és gouvérozó intézet a **Palotayé.** Telep: Honvéd-utca 9/j. Telefon: 10-80. Üzlet: Kálvin-tér 5., Batthyányi-utca 26., Hunyadi-utca 15.

Henne és Etna folytonégó kályhák csakis a **Bészler és Dávid** vaskereskedésében kaphatók, a Rossuth-szobor mellett.

MATTONI
GISSHÜBLI
SAVANYUVIZ
MINDEN ÉTKEZÉSHEZ!
FÖLERAKAT:
KONTSEK GÉZA K. R. T.

Mindenféle bel- és külföldi

**szén, koksz, tojásbrikett,
tüzifa és Berentei szén**

Retorta bükkfaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebb cégénél
a legolcsóbb napi áron beszerezhető.
Csapó-utca 28. szám. Telefonszám: 4-49.

A belügyminiszter erélyesen visszautasította Fábián-Feuermandl súlyos rágalma

**Állandóan folyik a nyomozás a csongrádi bombamerénylet ügyében
„Felemelt fővel állunk a független magyar bíróság elé” — mondta
Szcitovszky Béla a képviselőházban**

A Ház mai ülésén az elnöki bejelentések után áttértek Örfy Imre indítványának folytatódó tárgyalására. Propper Sándor az indítványt nem fogadja el.

Kálnoki Bedő Sándor hivatkozik a tegnapi esetre, amikor súlyos sértés érte a parlament egy tagját, anélkül, hogy a vádat hangoztató képviselő bizonyította volna, amit mondott. Ilyen esetekre a házszabályokban eddig nem volt orvosság.

Friedrich István helyesli azt, hogy a Ház tekintélyét meg akarják óvni, de ennél sokkal fontosabbnak tartaná a közgazdasági bajok orvoslását. A mai helyzetből csak úgy lehet kibontakozni, ha

új választást rendelnek el.

Az új választás alapján összeült Ház sokkal termékenyebb lesz házszabályrevízió nélkül is, mint a mostani. Az indítványt nem fogadja el.

Farkas István ezután az elnök napirendi javaslatához szólva tiltakozott az ellen, hogy a belügyminiszter a szociáldemokratáknak a régi képviselőházba hirdetett nagygyűlést betöltte.

Zsitvay Tibor elnök bejelentette, hogy Greskovits József és Fábián Béla személyes kérdésben kértek szót. A szót Greskovits Józsefnek adta meg, aki kijelentette, hogy egyáltalában nem volt tudomása arról, amit Fábián a tegnapi ülésen Sztranyovszky Sándor államtitkárral kapcsolatban mondott. Csak most hallotta, hogy az államtitkárnak aktát adtak volna át és csodálja, hogy Fábián Béla felszólalása előtt nem kérte meg őt, holott neki tudnia kellene azt, hogyha Csongrádon valami történt volna.

**Fábián-Feuermandl ismét
felszólal**

Fábián Béla személyes kérdésben szólal fel és hosszabb jelentést olvasott fel, amelyet Tóth István csongrádi polgármester bizalmasan küldött Csongrád város közállapotáról és politikai viszonyairól. A polgármester a jelentésben utal arra, hogy bár a bíróság a bombamerénylet gyanúsítottjait felmentette, a város közönségéből nem irtható ki az a meggyőződés, hogy a tettesek mégis ők voltak. A jelentés végén a polgármester hangsúlyozza, hogy a valóságok nyomatókósan szólnak a terheltek bűnössége mellett s ezek alapján a felmentett gyanúsítottak is valószínűleg volnának bírhatók. Mindezek alapján — fejezte be szavait Fábián — az a meggyőződése, hogy ezt a jelentést Sztranyovszky államtitkárnak át kellett volna tenni az ügyészséghez.

A belügyminiszter vá'asza

Szcitovszky belügyminiszter azonnal válaszolt. Fábián tegnapi felszólalása után azonnal vizsgálatot indított és megállapította, hogy azt a jelentést, amelyből Fábián most idézett, a minisztérium megkapta. A fel-

világosításokat azzal a nyugalommal óhajta megadni, amelyet az ügy megkíván. Részletekbe nem mehet bele, mert folyamatban levő ügyről van szó.

1926 május 25-én a belügyminisztérium tájékoztatást kért az államrendőrség útján a csongrádi bűnpertől. Szalay szegedi kerületi főkapitánytól jelentés érkezett, amelyben hangsúlyozza, hogy előreláthatólag ki fog történni a gyanúsítottak között a visszavonás és

leleplezések következnek.

A célszerűség némi várakozást igényel, mert ma még nincsenek olyan adatok, amelyekre sikerrel lehetne újabb nyomozást alapítani. A megfigyelés és az adatgyűjtés folyamatban van és amint elegendő támpont lesz, a szegedi kir. ügyészséggel karöltve újabb nyomozást tesz folytatni. A belügyminisztérium 1926 május 28-án leiratban értesítette Szalay szegedi főkapitányt arról, hogy a jelentésben foglaltakhoz hozzájárul és az ügy állásáról időnként jelentést kér. Egy pontosan meg nem állapítható napon megbízható helyről feljelentés érkezett, amely kilenc pontban foglalja össze azokat a bizonyítékokat, amelyek alapján a per újrafelvételét meg lehetne indítani. Intézkedés történt akkor, hogy a szegedi főkapitány két járatos detektívet bizzon meg a gyanúsítottak megfigyelésével és hogy főleg a merényletben való részvételük felől szerezzenek adatokat. A detektívek azóta Csongrádon nyomoznak, de

eddig nem juthatott olyan adatok birtokába, hogy érdemi intézkedést lehetett volna tenni.

A bizalmas jelentésben foglalt 9 pont majdnem szó szerint egyezik azokkal a jelentésekkel, amelyeket Fábián Béla most felolvasott. Tóth István csongrádi polgármester jelentését Sztranyovszky Sándor államtitkár „Issekutz” jelzéssel látta el és átadta a közbiztonsági ügyosztálynak, ahol Boor tanácsos kezébe került. Ő folytatta a nyomozást, személyesen tárgyalt Szalay kerü-

leti főkapitánnyal és Hetényi főkapitánnyal is. Az ügy ma is folyamatban van. Amíg nem jön jelentés arról, hogy újrafelvételi eljárásra alkalmas megfelelő adatok állnak rendelkezésre, a belügyminisztérium további lépést nem tehet. Hangsúlyozza, hogy

a nyomozás eddigi anyaga nem nyújt elég támpontot arra, hogy a per újrafelvétele sikerrel járjon.

Györki-Grósz Imre: Ezt az ügyészség tudná csak megmondani.

Szcitovszky Béla: Nem szándékozom kioktatni a képviselő urat, hiszen ügyvéd ember. A rendőrhatalom joga van arra, hogy előnyozati eljárást teljesítsen és ha megfelelő eredményekhez jut, kötelessége az ügyészséggel karöltve a nyomozást megindítani és a továbbiakban az ügyészség utasítása szerint eljárni. Én bebizonyítottam, hogy a belügyminisztérium és azok a tisztviselők, akik ezzel az ügyvel foglalkoztak,

teljesítették kötelességüket.

Györki: Ezt nem bizonyította be.

Szcitovszky Béla: Ezt a képviselő ur mondja s ebből még nem következik, hogy igaz. Ha az ügy megéri, áttesszük az ügyészségre. Fábián Béla azzal vádolta meg a minisztériumot, engem és politikai államtitkáromat, hogy gyilkosságot és gyilkosokat palástolunk.

Én Kálmán: Disznóság.

Szcitovszky Béla:

a leghatározottabban visszautasítom Fábián állításait és felkérem, álljon vele a bíróság elé.

(Ugy van, ugy van, kiáltják az egy ségépártról.) Mi felemelt fővel állunk a független magyar bíróság elé. Ha a képviselő ur erre mosolyog, úgy azt mondom, mi elégtételt kérünk és ha nem kapunk, módot fogunk találni arra, hogy nekünk elégtételt adjon.

Zugó tapszal és éljenzéssel fogadták a belügyminiszter szavait a jobb-

oldalon és a középén. Nagy zaj tör ki a baloldalon, a szociáldemokraták helyeikről felállva kiáltoztak a belügyminiszter felé, de szavaikból semmit kivenni nem lehetett.

Farkas István a Ház engedélyével bejegyzett interpellációja elmondását elhalasztotta. Állandó nagy zaj közben kér szót ezután Fábián Béla személyes megtámadtatás címén.

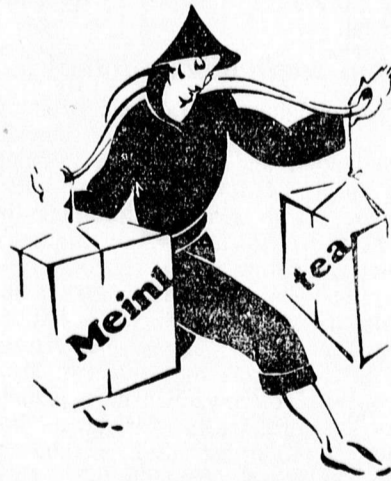
Álljon a bíróság elé! Ez a bíróság elé tartozik! kiáltják a többségi pártok oldalán.

A belügyminiszter — kezdette Fábián beszédét — azt mondta, hogy menjek a bíróság elé. (Ismét nagy zaj tör ki a kormánypárton s állandóan azt kiáltják, hogy úgy van, menjen a bíróság elé.) A zaj lecsillapultával Fábián hangoztatja, hogy a csongrádi merénylet ügyében azóta semmi nem történt, mióta Sztranyovszky Sándor belügyi államtitkár. Állandó nagy zaj közt fejezi be beszédét s ezzel az ülés háromnegyed három után véget ért.

Hajtási engedély nélkül motorozott 80 pengőre ítéltek

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tegnap este a Kossuth-utcán szolgálatot teljesítő rendőr meglátta a szőlőtől el egy motorkerékpárost, aki rendszám és kivilágítás nélkül motorkerékpározott az uttesten. Mikor a rendőr leigazoltatta, kiderült, hogy Béres Jánosnak hívják, nyíregyházi lakos és nincsen vizsgázott motorvezetői igazolványa, mire a rendőr bekísérte a központi ügyeletre. A kihágási ügyekkel foglalkozó rendőrbíró felelősségre vonta Béres Jánost s 80 pengő pénzbüntetésre ítélte azért, mert hajtási engedély nélkül, rendszám nélkül s kivilágítás nélkül kerékpározott Debrecenben, egyben pedig elrendelte a motorkerékpár posta útján való elküldését, természetesen a postai költségeket a vádlott fizette meg.

— Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságarusnál.

MEINL

UJTERMESŰ TEA

STREE STARS

Rendkívül finom illatos Darjeeling jellegű, intenzív aromájú indiai teakverék, dobozban kb. 1/2 angol font P 8.30.

PIPERE

szappanok minden illatban és minőségben, a legjobb mosó szappanok és szerek

PÁLFFY-nál

szereshetők be legelőnyösebben. Kossuth utca 7.
Telefon 16-94. szám. ::—::

A MÁV. műhelyi MANSz csoport szociális munkája

A Máthé Józsefné elnöklete alatti MÁV. műhelyi MANSz. október 23-án este 8 órakor nyitotta meg ingyenes szabászati tanfolyamát, amelyre 40 hallgató jelentkezett. Az értékes és felbecsülhetetlen munka az elnökség elhatározásából igen nagy örömet keltett, mert így módjában van minden családjának elsajátítani azokat az ösmereteket, amely minden családban szükséges és nélkülözhetetlen. Máthé József műhelyfőnök szíves megértéssel bocsájtotta rendelkezésre hetenként 3 estén az általakított kistermet, ahol a hallgatók örömmel tökéletesítik tudásukat, hogy családjuknak maguk szabassák, varhassák meg ruháit. Az oktatóst Kárpáti József főmérnök özvegye, aki a műhelyi csoport ügyvezetője, vállalta el. A tanfolyam végén egy kiállításal kapcsolatos vizsga lesz, amelyet annak idején bővebben fogunk ismertetni.

A Bethlen Gábor-kör irodalmi délutánja

A Bethlen Gábor Kör október 27-én, szombaton délután 5 órakor tartja első irodalmi délutánját a Kollégium dísztermében, melyre az érdeklődőket szeretettel meghívja a Bethlen Gábor Kör elnöksége. Műsor: 1. Nyitány. Előadja a ref. tanítóképzőintézet szimfonikus zenekara, Bodnár Lajos zenetanár vezetésével. 2. Az európai kultúra kríziséről előadást tart dr. Tankó Béla egyetemi ny. r. tanár. 3. Ivánka Z.: Sajka dal. Előadja a kollégiumi kántus, Szigethy Gyula kollégiumi ének- és zenetanár vezetésével. Szünet. 4. Schuberter: Moments musicaux. Előadja a ref. tanítóképzőintézet szimfonikus zenekara, Bodnár Lajos zenetanár vezetésével. 5. Műdalokat énekel Timári Mária urleány, zongorán kíséri Bodnár Lajos zenetanár: a) Liszt F.: Ha álmodom mély, b) Irene B. Peony: A megtért. 6. Szilágyi D.: A nagy kázműtő. Szavalja Dapsy Viola urleány. 7. Gaál F.: Balatoni nóták. Előadja a kollégiumi kántus, Szigethy Gyula ének- és zenetanár vezetésével.

Belépődíj nincs. Műsormegváltás 50 fillér.

Mindenszentek ünnepe a hősi halottak sirjainál

A városi népgondozó kifendeltség ezúton hívja fel a város közönségét, hogy azon temetőket, melyekben háborús hősi halottaink fekszenek, Mindenszentek ünnepén délután fél négy órakor felkeresni, a sírokat pár szál virágot vinni s a katolikus vallásukét kivilágítani is szíveskedjenek.

Ezrével fekszenek felejthetetlen hősi halottaink a Kárpátokban, az orosz hőmezőkön, a zord Szibériában, az olasz harctereken, Flandriában, Szerbiában és a világ mind négy tája felé jeltelen sírokból, teljesen elhagyatottan; látogassuk meg legálább a helybeli temetőben fekvő

hősi sírokat s pár szál virággal és egy meggyújtott gyertyával ezúton adakozzunk az idegenben fekvő hősi halottaink emlékének. Jelzett időben

a Hősi., a Hatvan-utcai ref., valamint a római katolikus temető hősi sírjainál egy szerény ünnepély is lesz.

Borzalmas földrengés Korintoszban

Budapest, október 24. Korintoszban a múlt nap borzalmas földrengés volt, amely harmincöt házat teljesen elpusztított. Emberéletben alig esett kár.

Mendel Mayer, az „idegsokkos” koldus minden jogtudása ellenére a fogdába került

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Piac-utcán szolgálatot teljesítő rendőr szerdán délelőtt elfogott egy Mendel Mayer nevezetű 27 éves keregető koldust, aki imitálta az idegsokkot, üzletről üzletre járva keregetett. Mendel Mayert bekísérte a rendőrség központi ügyeletére, ahol megállapítást nyert, hogy semmiféle betegségben nem szenved és nála találtak 140 pengőt, amit állítólag összeszekeldett. A kihágási ügyekkel foglalkozó rendőrbíró két napi elzárás-

ra ítélte Mendel Mátyert, aki a tárgyaláson egyáltalában nem reszkedett, sőt egyenesen állott s a büntetés kiszabása után megjegyezte, hogy ismeri a büntetőtörvénykönyvet s tudja, hogy kihágási eseteknél a leülést meg lehet váltani bizonyos pénzbüntetéssel. A rendőrbíró erre felviágosította, hogy a koduláson ért egyéneknek nem lehet átváltoztatni elzárási büntetésüket pénzbüntetésre s azonnal leültették a rendőrség fogházába.

Hetvenötliteres hordóból itták az áldomást a tüzoltás után

A károsult gazda a bíróság előtt visszavonta a feljelentést

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ez év májusában kigyulladt Visnye község határában Nagy János présháza. A tűz oltásán Böröcz Mihály községi bíró vezetésével valamennyi gazda résztvett s több óráig tartott míg a tüzet sikerült annyira lokalizálni, hogy a présházában levő borállományt megmentették a pusztulástól. Böröcz Mihály bíró az emberfeletti munka után a megmentett hordók közül csapra ütött egy 75 literest és megvendégelte a tüzoltókat. Már a hordó alján tartottak, mikor időközben kiérkezett a présház gazdája, Nagy János is. Nagyon felháborodott azon, hogy a tüzoltók az ő en-

gedélye nélkül áldomást mertek inni.

Nagy János egyébként valamennyiüket feljelentette lopásért. A törvényszék a napokban tárgyalta ezt az ügyet s a kihallgatott tanúk közül Böröcz Mihály bíró azzal érvelt, hogy ők eddig mindig gavallér embernek ismerték Nagy Jánost s ebbeli véleményükben csalódtak volna, szívesen megfizetik az okozott kárt. Nagy János az elhangzott beszéd után nem engedte kétségbe vonni az ő gavallériáját s így nem kívánta a tüzoltók megbüntetését, mire a bíróság beszüntette valamennyi ellen a megindított eljárást.

A hajdúvármegye területén folyó népművelői munkák összes költségeit a megyei törvényhatóság fedezi

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Iskolánkülső Népművelési Bizottságok, melyek a vonatkozó miniszteri rendelet alapján törvényhatóságokként szerveztettek, a népművelés terén — mint azt a már elért kiváló eredmények is igazolják, — hatalmas munkát végeztek. E bizottságok munkája minden évben meghozza a maga gazdag és változatos programját, mely hivatva van a különféle tanfolyamok, ismeretterjesztő előadások keretén belül az iskola esetleges hiányait pótolni, az ott szerzett ismereteket felújítani és a kulturális élet fejlődését lépést tartva,

az általános műveltségi állapotot fejleszteni.

Ezen magasztos célok szolgáltatásában álló népművelői tevékenységek költségeinek fedezetét ma már a törvényhatóságok — csekély kivétellel

— mindenütt biztosítják, hiszen emiatt érdek, hogy az analfabéták, de különösen a háborús iskolázatlanság folytán eléggé tekintélyes számú azon ifjakat, kik az akkori nehéz életviszonyok és körülmények miatt az elemi iskola csupán I—II. osztályát végezheték, birtokába jussanak mindazon ismereteknek, melyek nélkül — éppen nemzeti életünk szebb jövője érdekében — nem tudnák kellőképpen állampolgári hivatásukat betölteni.

Hajdúvármegye törvényhatósága, megértve a mai kor intő szellemét, már a múltban is fényes tanubizonyosságát adta áldozatkészségének, amíg a törvényhatósági iskolánkülső népművelési bizottság évi költségvetéseit

teljes összegében magáévá tette

és így lehetőségét adta annak, hogy a vármegye területén a felnőttek ok-

tatásának ügye hatalmas lendülettel haladjon a kitűzött cél felé. Az Iskolánkülső Népművelési Bizottság 1928—29. évi költségvetése tárgyában a vármegyei törvényhatóság őszi közgyűlésének határozata most érkezett le a bizottsághoz. A legnagyobb tisztelettel kell meghajtanunk az elismerés zászlaját a vármegyei törv. hat. bizottság ezen határozata előtt, mely szerint az iskolánkülső népművelés ügyét méltó keretek közé óhajtván helyezni, a népművelési bizottságot pedig e nagyfontosságú munkájában anyagi és erkölcsi szempontból teljes mértékben kívánja támogatni, így az 1928—29. évi népművelési költségvetéssel kapcsolatos 6740 pengő helyett a múlt évben a belügyminiszter által is jóváhagyott 7830 pengőnek utalását határozta el és ezen ténykedésével egy újabb lehetőségét nyújtotta annak, hogy a népművelési bizottság — a magyar feltámadás eszméjének szolgálatában — ezen anyagi támogatás mellett még intenzívebb munkásságot fejthessen ki. — Nagy érdeme van ebben Pákozdy Sándor alispánnak, ki a népművelés nagyszerű gondolatának lelkes apostola, megértő támogatója.

Mikor a feljelentőket itélik el fogházra

(A Hajdúföld tudósítójától.) Varga Sándor és Varga Sándorné hajdúszoboszlói lakosok Áron Sándor ottani terménykereskedő útján buza-kölesönt vettek fel Körtvélyesi Sándortól. Mikor a kölesöntött pénzt vissza akarták fizetni, úgy találták, hogy Körtvélyesi igen magas kamatot számított a kölesön adott összeg után s ezért uzsora miatt feljelentették. Körtvélyesi viszont hamis vád miatt jelentette fel Vargát és Vargánét. A debreceni törvényszék Serly Jenő tanácsa szerdán délelőtt tárgyalta ezt az ügyet s minthogy az uzsoravétséget nem látta fennforogni, Körtvélyesi Sándort a vád és következményei alól felmentette, viszont Vargát és Vargánét bűnösnek találta hamis vád emelésében s ezért 5—5 napi fogházra ítélte mindkettőjüket.

Fontos ügyek kerülnek a novemberi városi közgyűlés elé

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen városi törvényhatósági bizottsága november első napjaiban rendes közgyűlést tart, amelynek előkészítését pár napon belül megkezdik a bizottságok. Ezen a közgyűlésen napirendre kerül a Csokonai-színház bérbeadásának ügye, a városi tisztviselők illetményrendezése, a műszaki osztály személyzetének szaporítása. A főjegyzői hivatal azt javasolja, hogy a műszaki osztálynál két mérnöki, egy műszaki tiszt és egy segédtiszt állást szervezzenek. Erre nagyon szükség van, mert a műszaki osztály rendkívüli csekély létszámmal dolgozik és az ellene elhangzott panaszok nagyobbrészt erre vezethetők vissza.

Ezen a közgyűlésen fogják betölteni az üresedésben lévő két tisztiorvosi állást is.

Halottszállítás autón vidékre is!

M. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállítója:

Fehértói Dániel

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégentfeld-tér 4. szám. Telefon nappal 11-85.

Ezúton értesítem a gyászoló közönséget, hogy a mai igényeinek teljesen megfelelő

halottszállító autót

állítottam be s így módomban áll a gyászban sujtott vidékieknek is a halottaikat a lehető leggyorsabban autómon szállítani.

Zongorapedagógiai koncertek Debrecenben

Debrecen műértő zenekedvelő közönsége körében mind nagyobb mértékben megnyilvánul az a panasza, hogy a sok hangverseny dacára, mely a városban egy-egy szezon folyamán lezajlik, tulajdonképpen nem jut években át olyan zongorapedagógiai hangversenyekhez, mint amilyeneket régen Fűrey F. Gusztáv tartott főleg Höchtl Margittal, az elismerten legkitűnőbb zongoraművésznőnk egyikével, amikor őket ketten feltűnést keltő hangversenysorozatokat tartottak a Zenedében és az ország más városaiban. A jeles művészek sikereinek titka abban rejlett, hogy ők egy-egy estélyükön kizárólag csak egy nagy komponista műveit mutatták be magyarul szóval kíséretében, melyek igen nagy hatást gyakoroltak a közönségre. Természetes, hogy ezek a Fűrey-Höchtl műsorok, amellyel, hogy mindig a legegységesebbek voltak, a legklasszikusabb nívót is képviselték és a műértő debreceni közönség annak idején csak úgy önzölnött a Fűrey-Höchtl egy-egy Beethoven, Chopin, Schumann, Liszt estélyére. Ez régen volt. Ilyen teljes és harmonikus művészi élményben azóta sem volt része a debreceni közönségnek, mely, mint említettük, ezeket a híressé vált zongorapedagógiai hangversenyeket nélkülözi. Kérdést intéztünk e dologban Fűrey F. Gusztávhoz, aki szíves volt előtünk a következő nyilatkozatot tenni:

— Való igaz, hogy a közönség köréből állandóan ostromolnak minket, Höchtl Margitot, meg engem, hogy mi ezeket az úgynevezett zenetörténeti hangversenyeket, melyekkel mint ez köztudomású, Pesten is nagy sikereink voltak, ismételjük meg, illetve azokat ne hanyagoljuk el, hanem lépünk fel frissített műsorral a közönség elé.

Ez az általánosan és állandóan megnyilvánuló óhaj igen kitüntető reánk nézve, de a dolog megvalósítása nem olyan egyszerű. Teljesen tudatában kötelességünknek, hogy ezt a közönséget, mely már egyszer szeretetbe és becsülésbe fogadott minket, nem szabad elhanyagolnunk, itt mégis oly nehézségek tornyosulnak elénk, melyek először is a közönség részéről volnának elhárítandók, nevezetesen, a közönségnek kell lehetővé tennie, hogy az általa annyira óhajtott koncertjeink megtarthatók legyenek. Minden a pénzben mulik. Buzgóság, lelkesedés, a dolgok iránt való szeretet és készség bennünk, bennem és Höchtl Margitban bőségesen megvannak, de ez nem elég, szükségünk van külső támogatásra, mely abban nyilvánulhat meg, hogy nekünk biztosítottak kell lenniük, hogy a közönség oly mértékben látogatja hangversenyeket, hogy anyagi fedezetünket megtaláljuk.

November 15-éig mindazok, akik koncerteket hallgatni akarják, jelentkezzenek a Zenede titkári hivatalában és ha a jelentkezés megfelelő lesz, az első koncertet, mondjuk Chopint meghirdetjük. Következésképpen aztán Liszt, Schumann, Beethoven az én magyarázataimmal. Hangversenyeket olesó helyi körök mellett rendeznek, hogy azok mindenki számára hozzáférhetőek legyenek.

Ennyit mondott Fűrey e hangversenyekről. Magunk részéről leszögezzük, hogy a Fűrey-Höchtl együttes hangversenyek mindig nagy jelentőségűek voltak városunk kulturájára és Debrecen közönsége bizonyára megragadja az alkalmat, hogy azok megtarthatók legyenek.

— Jazz band új zenekar Márkus-féle Városház étteremben hirneves Györi Jóska énekes és kedélyes zenekarával naponként szombat este kezdett.

A szovjet agrárpolitika csődje

Oroszország óriási gabonavásárlása, amellyel az egész világ közvéleménye foglalkozik, megmutatja mi lett az egykor agrár kiveteli államból a bolsevizmus következtében. Oroszország egyes vidékein olyan súlyos kérdés lett a lakosságnak kenyérrel való ellátása, amilyenre csak az 1923-as évben, a borzalmas éhínség idején volt példa.

Ha végigtekintünk Szovjetországra agrárpolitikáján a forradalomtól a mai időkig, akkor megállapíthatjuk, hogy az első időkben a nagy mezőgazdasági üzemeket kis és törpe üzemekre alakították át, most pedig azt kívánják, — amint azt Stalin népbiztos programjának kifejtése alkalmával hangoztatott, — hogy minél több klsüzem egyesíttessék nagyüzemmé. A kisgazdaságok ugyanis nem jövedelmezőek és a legnagyobb üzemi költséggel dol-

goznak, fölvetődött tehát az a kérdés, hogy a kisgazdaságokat úgynevezett „Kollektív gazdaságokba” tömörítsék, mer a klsüzemek nem hajlandók többet termelni csak azért, hogy termésművelésüket potom pénzért elrekvirálják.

Ami Oroszországban hónapok óta történik s ahogyan a népbiztosok a helyzetről beszélnek, mind azt bizonyítják, hogy a szovjet agrárpolitikája helytelen. Nem lehet a földmívelőt teljesen kiszorolni és terményeiért semmiféle ellenszolgáltatást sem nyújtani. Ennek a politikának az lett az eredménye, hogy az egykor oly hatalmas gabonaexportáló Oroszország ma gabonaimportra szorul, sőt, amint azt Rykov, a népbiztosok tanácsának elnöke nyíltan bevallotta, ennek az évnek az elején ismét általános éhínség fanyegét.

A Magyar Távirati Iroda központjának új otthona

A legmodernebb európai Studio

A modern hírszolgálat nagyszerve: a Magyar Távirati Iroda központja a hozzákapcsolódó vállalatokkal s így az új rádió Studioval együtt Budapestben a Főherceg Sándor-utca 7. szám alatti székházába költözött. Az utóbbi években az erőteljes fejlődés útjára lendült Magyar Távirati Iroda megteremtette a modern sajtópala-

tát. A székház szép főépületében világos, kényelmes helyiségekben nyert elhelyezést a MTI imponáns szervezete a különböző mellékvállalatokkal. A földszinten egészséges, napos helyiségben van az új amerikai szedő- és nyomógépekkel felszerelt nyomda, az expedíció és a Magyar Hirdető Iroda Részvénytársaság.

Az első emeleten székelt a MTI igazgatósága, élén leveldi vitéz Kozma Miklós miniszteri tanácsos vezetőigazgatóval és Wünsch Feri dr. igazgatóval, akiknek nyolc éves munkásságának eredménye a Magyar Távirati Iroda mai fejlettsége.

A második emeleten működik a legmodernebb felszerelt szerkesztőség, a vidéki osztály. Itt vannak a külföldi távirati irodák és nagy lapok különdúzóitainak és a MTI hírszolgálati rádióleadójának helyiségei.

Íde, a második emeletre fut össze minden esemény híre, egy a magyar vidékről, mint a világ legtávolabbi zugából és innen, ebből a gyűjtőmedencéből kapják hihetetlen gyorsasággal, szinte percek alatt az események híreit kényelmes kiadásokban rádió, telefonon és távirón a főváros és a vidék összes lapjai.

A harmadik emeleten helyezték el a Telefonhíradó komplikált műszaki berendezését s a Magyar Filmiroda laboratóriumát, ahol a Magyar Filmhíradó is készül. Mindenütt a kor igényeinek megfelelő szép és kényelmes a berendezés.

A központi székházat és a Studio különálló házat Gerlóczy Gedeon építész tervezte és a Stabil Építő Rt. építette.

A világos, napsütéses udvar csendes hátsó részén áll a Studio kétemeletes, stílusos szép palotája, fent a homlokzaton a rádió ismert villámvonalával övezett földgömbbel. Maga a nagy Studioja Európának a földszinten van. Husz méter hosszú, tíz méter széles és hét méter magas ez a helyiség, ahol süppedő szőnyegek fogják fel a lépések zaját. A terem hátsó fala márványból készült, hogy tökéletes legyen a hangvisszatérés és torzított visszhang ne zavarja a hangverseny továbbítását. Számos, minden irányban mozgatható vörös düfín függönyökkel gon-

doskodnak arról, hogy ha előadás közben a színész távoli morajló zajról, zenefoszlányokról beszél, ezt is tökéletesen lehessen érzékelteni.

Különös érdekessége az új magyar Studio-nak — s ez ugyszólván egyedülálló ma még az európai rádió-állomásoknál — a hermetikusan elzárt karmesteri fülke. A karmester, aki dirigálja a Studioóban felállított zenekart, közvetlenül semmit sem hall a hangversenyből, a hármast üvegfal mögött csak látja és dirigálja a zenészeket. A karmester a fülkéjében felszerelt hangszóró révén épen csak úgy a rádió keresztlül hallja a hangversenyt, mint a közönség. Ez azt a célt szolgálja, hogy a karmester így könnyebben észlelhessen azokat az esetleges disszonanciákat is, amelyekről közvetlenül a teremben alig vehetne tudomást s ezzel tökéletesebbé tegye az előadást.

A nagy Studio mellett van a fegyver szoba, majd a kis Studio, amely a nagyhoz hasonló berendezésével a kisebb előadások céljaira szolgál. Mellette a próbatere, ahonnan az ünnepélyes megnyitásig az előadásokat továbbították, azután a kedvesen berendezett művészszobák, a zenészek szobái, könyvtár stb. következnek. Ezt a három helyiséget egészíti ki az első emeleten levő legkisebb Studio, amely felolvasásokra és a hírek továbbítására szolgál. Az első emeleten van a rádió Studio másik legfontosabb része, az úgynevezett erősítő, amely módot ad arra, hogy a Studio összeköttetésbe jusson a lakihegyi leadóállomással és így az előadás kimenjen a világűrbe. A technika csodáit rejtegeti ez a terem hatalmas kapcsolótábláival, erősítő készülékeivel, ellenőrző berendezésével, iztó telepeivel, anódgépeivel. Ez a technika berendezés is a legmodernebb az összes európai állomások között.

Ha a nős ember kalandot keres.

A múlt év júniusában Szabó Ferenc 25 éves földmives a piacon meglátott két leányt s utánuk ment. A leányok, akik tudták, hogy Szabó Ferenc nős ember s ezért nem akarták, hogy kövesse őket, hátra kiáltottak neki: Menj haza Feri, az asszonyhoz! Szabó ezt sértésnek vette s vasvillával üldözőbe vette a lányokat, de ezek befutottak egy udvarba és bezárták a kaput. Erre Szabó a vasvillával az egész kerítést szétverte. A törvényszék magánlaksértés miatt 14 napi fogházra ítélte Szabót.

HÍREK

1928 október 25 (Csütörtök)

Prot.: Blanka. Kath.: Mór.

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 10—12 óráig.

A gyógyszerárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-u. 33., Arany Angyal Piac-u. 50., Reménység Csapó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Csepel-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76.

Felhívás a MANSz tagjaihoz

Október 28-án délelőtt fél 12 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó társadalmi menhelybizottság szervezési gyűlésére Debrecenben érkezik Petkó-Szandner Aladár államtitkár, a MANSz. budapesti központja részéről Szegedy-Maszájk Elemérné Tormay Vera, Dénes Gizella MANSz. külügyi osztály vezetője és Székely Gyula a szervezés elökészítője és a Tiszántul MANSz. fiókjainak és hatóságainak kiküldöttel. — Ezuton kérjük összes tagjainkat és a testvér egyesületek vezetőit és tagjait, hogy ezen rendkívül fontos közérdekű gyűlésen teljes számban szíveskedjenek megjelenni, valamint ugyanaznap 6 órakor a MANSz. helyiségében tartandó teadélutánon. Előkség.

Bethlen István gróf miniszterelnök beteg.

Budapestről jelentik: Bethlen miniszterelnök könnyű influenza-ban megbetegedett. Orvosának tanácsára 3—4 napig szobájában marad, munkáját azonban vállalatlanul ellátja. Bethlen miniszterelnök betegségevel kapcsolatban Bethlen Margit grófnő, a miniszterelnök felesége ezeket mondta: Férjem a soproni utazáskor meghűlt, azóta van egy kis láza és gyengédek, de nem hiszem, hogy komolyabb bajról lenne szó. Lehetőséges, hogy pár napig nem hagyhatja el a szobát, azonban az aggodalmaskodókat megnyugtathatom, hogy min-tesen semmi súlyosabb baja.

Zsigmondy Jenő dr. meghalt. Budapestről jelentik: Zsigmondy Jenő dr. felsőházi tag, a bányai evangélikus egyházkerület örökös tb. felügyelője ma délelőtt meghalt.

A törvényszék elnöke Berettyóújfaluban. Dr. Kesserű Lajos, a kir. törvényszék elnöke a csütörtöki reggel Csonkabiharvármegye székhelyére, Berettyóújfaluba utazik, titkárával dr. Csáthy Jánossal az ottani járásbíróshoz, az évi rendes felügyeleti vizsgálat megejtése céljából. A vizsgálat előreláthatólag több napot fog igénybe venni.

Aprított la keméy

tűzifa

száraz.

az Epreskerti faraktárban kis és nagy mennyiségben kapható q-ként

P 3.60

árban.

Utalványok úgy a fatelepen, mint a városi házi pénztárnál válthatók.

Üzemvezetőség.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatalnál az utolsó napokban a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Adler Miklós izr.—Róth Ilona izr. Papp Márton ref.—Széles Mária g. kath. Varga József ref.—Medgyaszay Lenke ref. Füzesi László r. kath.—Fazekas Anna g. kath. Varga Sándor ref.—Csollák Róza ref.

Születések: Szőke Mihály kocsis, fii Mihály. Szabó Ferenc im., leány Mária. Pataki István talyigás, leány Katalin. Oláh Sándor im., fii Sándor. Szabó Lajos kocsis, leány Julia. Kunkli Ferenc npsz., leány Boriska. 3 törvénytelen újszülött és egy halva született.

Halálczások: Özv. Hajdu Gáborné ref. 69 éves, Kishegyesi ut 40. Rácz Julia g. kath., Pesti-utca 4. Eszeny Mária ref. 7 napos, Hajduszoboszló. Kaszás János g. kath. 2 éves Bököny.

A fanciesikái leventék szüreti mulatsága. A fanciesikái levente ifjak október 28-án nagyszabású, jötekonycélú szüreti mulatságot rendez. A mulatság kezdete délután 4 órakor. Belépődíj személyenként 1.50 P vigalmi adóval. A mulatság tiszta jövedelme a levente ifúság hiányos felszerelése javára fordítatik. Szerencsejátékok, sorsolások, szőlőpás. A legügyesebb tolvaj kitüntetve. Amerikai árverés, serpentin és konotti csata. Kitűnő ételekről és italokról Maday Zoltán Csapó-utca 74. sz. jóhírű vendéglős gondoskodik. Vége reggel 7 órakor.

Biharmegyei új kórház megnyitása. Biharvármegye új kórházát, melyet a vármegye nagy fiáról, Tisza Istvánról nevezett el, október 28-án, vasárnap délelőtt fél 10 órakor mutatják be a sajtónak és az orvosok karnak. Az intézmény a modern kórházépítés minden kényelmével és technikai felkészültségével egyike lesz a csonka ország legszébb és legtekélyesebb egészségügyi intézeteinek és épen ezért a debreceni orvostársadalomból nagyon sokan készülnek át a bemutatásra.

Megjelent a debreceni reformátusok képes naptára. Nagy meglepetést hozott az 1929-ik évre kiadott református képes naptár azzal, hogy valóban gazdag tartalommal jelent meg. A szerkesztő Uray Sándor és Tildy Zoltán lelkészek derekas és minden elismerésre méltó munkát végeztek. Nagyszerű írógárdától kértek és kaptak közleményeket, amelyek a naptárt valósággal irodalmi értékűvé teszik. Dr. Baltazar Dezső püspök, Ravasz László püspök, Juhász-Nagy Sándor, Révész Imre, Kolozsvári-Kiss László, Baja Mihály, Siposs Imre, Uray Sándor, Molnár Ferenc, Nagy István, Dancsházy Sándor lelkészek, továbbá Móricz Pál, Balogh Jenő volt igazságügyminiszter gróf Tiszáról, Bartóky József, ifju dr. Szabó Aladár, Enyedy Andor, Forgács Gyula, Bibó Lajos, Szász Károly és még számos kiváló tollú író tárcája vagy egyéb írása jelent meg. Az idei naptár sokkal nagyobb terjedelmű, mint a tavalyi, mert 160 oldallal szemben 224 oldalon jelent meg. Így aztán azt mondhatni, hogy az ára is olcsóbb, mert ennek a gazdag terjedelmű és tartalmu naptárnak az ára mindössze 1.20 fillér.

Mutassa meg rossz fogát, műfogát VÁRY JÁNOS fogműtermében Darabos-utca 18. Kollégium mögött

Rádió-műsor. Október 25. Csütörtök. Budapest. Déltűn 6.30: Az új Studió megnyitőünnepélye és díszhangversenye. Rendező: Gyarmathy Sándor. 1. Himnusz. Előadja a m. kir. Operaház énekkara, a m. kir. Operaház zenekarának kíséretével. Vezényel: Berg Ottó, a Studió karnagya. 2. Hermann Miksa kereskedelemügyi m. kir. miniszternek a m. kir. kormány képviselőjének megnyitó beszéde. 3. Dr. báró Szalay Gábor postavezérigazgató üdvözlő szavai magyar, francia, német, olasz és angol nyelven. 4. Kolozsváry Endre ny. államtitkár, a Magyar Telefon Hírmondó és Rádió r.-t. igazgatójának elnöke átadja az új Studiót hivatásának. 5. Szűts Ernő, a Magyar Telefon Hírmondó és Rádió r.-t. üzemvezető igazgatója üdvözlő a rádió hallgatóit magyarul, németül és francián. 6. Megnyitó Erkel Ferenc „Hunyady László” c. operájából. Előadja a m. kir. Operaház zenekara Berg Ottó, a Studió karnagynak vezénylésével. 7. „Meditáció”. Irta: Gyula diák. Elmondja: Odry Árpád, a Nemzeti Színház örökös tagja. 8. Magyar népdalok. Előadják: Nagy Izabella, a Nemzeti Színház. Palló Imrwe, a m. kir. Operaház művészei, továbbá Magyar Imre és cigányzenekara. 9. Hubay Jenő dr. IV. V. Versenymű. All anitóc — Adagio. Előadja a szerző a m. kir. Operaház zenekarának kíséretével. Vezényel: Berg Ottó, a Studió karnagya. 10. Részletek Kacsóh Pongrác „János vitéz” c. daljátékából. Előadják: Nagy Izabella és Cselényi József, a Nemzeti Színház művészei, az Operaház zenekarának kíséretével. Vezényel: Polgár Tibor, a Studió II. karnagya. 11. Podini: „Farsangi lakodalom” c. operájából részletek. Előadják dr. Székelyhidy Ferenc, Szende Ferenc, Nagy Margit, Budanovics Mária, az Operaház művészei és az Operaház zenekara. Vezényel: Berg Ottó, a Studió karnagya. 12. Szózat. Előadja az Operaház énekkara az Operaház zenekarának kíséretével. Vezényel: Berg Ottó, a Studió karnagya.

KÖLFÖLD. Bécs (517.2 és 577) délelőtt 11 és déltűn 4: Hangverseny. Gounod: Faust, operaelőadás. Utána hangverseny. Berlin (483.9) déltűn 5: Zongorahangverseny, 5.30: Régi világi és egyházi dalok, 8: Színműelőadás, utána tánczene. Boroszló (322.6) déltűn 4: Zenei szemle, Johann Strausstól a jazz zenéig. 4.30: Hangverseny, 10.30: Tánczene. Majna-Frankfurt (428.6) déltűn 7: Hangverseny. Prága (348.9) déltűn 7.30: Filharmonikus hangverseny, 10.15: Színházi hírek, utána gramofonzene. Róma (447.8) déltűn 1: Rádió-trió, 5.30: Hangverseny, 8.45: Fall Leó: Dollárhercegnő, operetelőadás.

Képviseleket keres vár megyei és járási székhelyeken védjegyzett, egyedülálló, húszemekben, háztartásokban nélkülözhetetlen fűszerkeverékei egyed-árusítására magas jutalékkal, esetleg fikszszel. Zamat Konzervfűszer-üzem Pécs.

Rádiókihágásért 15 pengő. Goldstein József debreceni lakost 15 pengő pénzbüntetésre ítélte a rendőrbíró rádiókihágásért, mert a rádiódíjakat a postaigazgatóság felszólítására nem fizette be és a rádiót tovább használta.

Kovács iparosok és segédek figyelmebe. A honvédelmi miniszter október 3-án kelt rendeletével Debrecenben az önkéntes patkoló tanfolyam felállítását engedélyezte. Ez a tanfolyam a kovácsiparosoknak, valamint a kovácssegédeknek elméletileg, de különösen gyakorlatilag alaposan kiképzett patkoló kovácsokká továbbképzését szolgálja. A tanfolyam november 1-én reggel 7 órakor kezdődik a 6. honvéd tüzérszázal patkoldójában (Vilmos-laktanya, Hadházi-ut. Bejárat a Laktanya-utca felől). A tanfolyam 6 hónapig tart, vasárnap és ünnepnapoként, kivéve a karácsony, husvét, pünkösöd vasárnapjait, reggel 7 óratól déltűn 1 óráig egy elméleti és öt gyakorlati órával. A tanfolyamra jelentkezhet — önkéntesen — minden politikailag megbízható, irni-olvasni tudó és megfélelő szellemi képességű kovács iparos és segéd, akik a polgári életben legalább két év óta hivatásszerűen gyakorolják mesterségüket. A jelentkezők „Nyilatkozatot” irnak alá, hogy a tanfolyamot pontosan fogják látogatni. A tanfolyam végeztével a hallgatók vizsgát tesznek s erről bizonyítványt kapnak. A tanfolyam hallgatása díjmentes: vidékiek részvételre meg van könnyítve, amennyiben a vidékiek elhelyezéséről a katonaság gondoskodik. A résztvevők tartoznak minden egyéb esetben magukkal hozni a következő szerszámokat: patkoló kalapácsot, patkoló fogót tasztító kést és tataszágató kést. — Egyéb tárgyakról a katonaság gondoskodik. Jelentkezni lehet személyesen, vagy levélben e hó 25. és 30. között Debrecenben a Vilmos-laktanyában, a 6. tüzérszázalhoz beosztott Vajda Gábor főpatkolómesternél, de jelentkezni lehet november 1-én, a megnyitás napján reggel 7 órakor a patkoldójában. A debreceni lpártestület ezton hívja fel az érdekeltek figyelmét ezen nagyfontosságú tanfolyamra.

Asztma és szivbetegség, mell- és tüdőbaj, görvély és angolkór, paizsmirigynagyobbodás és golyvaképződés eseteinél a természetes „Ferenc József” keserűviz a gyomor és belek emésztőképességét kedvezően növeli. Európai és amerikai klinikusok sorvadásos egyének-nél tapasztalták, hogy a betegség kezdetén jelentkező székrekedések a „Ferenc József” víz használata folytán lényegesen enyhültek. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Lábára ömlött a forró zsir. A nyár folyamán Weinberger Emauel hajduszoboszlói kereskedő felesége libaszirt olvasztott a konyhán s a forró zsir Gizi nevű kislányának a lábára ömlött és megégette. Az ügyészség gondatlanságból okozott testisértés címén eljárást indított ellene s ebben az ügyben szerdán délben tartották meg a főtárgyalást a debreceni törvényszéken. A fő-tárgyalás során a bíróság nem látta a vádat beigazoltnak s ezért az aszszonyt a vád alól felmentette.

Uj rádióüzlet nyílt Debrecenben. Mint értesülünk a Szentanna-utca 1. szám alatt uj rádióüzlet nyílt. Tulajdonosa Bárány Henrik, akinek főte-kevése az lesz, hogy pontos kiszol-gálás és a legszolidabb árak révén biztosítson magának vevőkört, amit — ismerve az ő egyéniségét — bizo-nyára el is fog érni. Mindenesetre kéri ehhez a nagyközönség szives pártfogását is. Üzletében villamos-sági cikkeket és anyagokat is raktá-ron tart.

Tűkőrgyártás, üvegsziszolás, kirakatok tűkőrzése, autók, autó-busz üvegezése Sipkovits, Sziv-ates 15. sz. Telefon 356.

SZÍNHÁZ

Csokonai-színház műsora: Csütörtök déltűn 3-kor zónaelő-adás: A legkisebbik Horváth lány. Timár Ila és Ferenczy Marian fel-lepte. Csütörtök este D) bérlet: Házi-barát. Péntek, bérletszűnet: A régi nyár. Szombat, bérletszűnet: A régi nyár. Vasárnap déltűn fél 4-kor: Orlow. Timár Ila, Unger. Vasárnap este, bérletszűnet: Ta-tárjárás. Hétfő A) bérlet: Tatárjárás.

A Nagy Gizella és Társai dohányáruda a m. kir. pénzügyminiszteriumtól ka-pott engedély alapján megkezdte kül-földi cigaretták és szivarok árusítását. Állandóan kaphatók régi békebeli mi-nőségben:

- 1. Egyiptomi cigaretták Simon Arzt, Alexandria Extrafine P., Dames A. Chelmis & Co., Cairo Hyksos, Ramses aranyvéggel Gabriel Mantzaris & Co., Alexandria Sultan, Pacha szalmavéggel Th. Vafiadis & Co., Cairo Ma joie
- 2. Angol cigaretták Teofani & Co. Ltd., London K O. Rózsalevelű. Petit aranyvéggű. Empire parafavéggű. Russian Special aranyvéggű.
- 3. Török cigaretták Turmac, Turkish Macedonian Tobacco Comp. Vert Edib nikotinszegény.

Zsirosszóda szappanfőzéshez legmagasabb foku garantált minőségű, nagyon olcsón kapható: Stern fastéküzletében Piac-u. 10. (Bikával szemben.) Szíját érdeklében győződjön meg!

Hirdessen a Hajdúföldben

Schuschitzky János és Tsa Debrecen, Ferenc József-ut 22/24. Debr. Első Tak. palotájában mint a Salgótarjáni Kőszénbánya R. T. kerületi kizárólagos képviselöte szállít elsörendű salgótarjáni darabos szenet továbbá porosz kőszén, bánya és gázkokszot, tüzfát nagyban és kicsinyben. Telefon 1248, 1262.

KALOR s másfajta folytonégő kályhák nagy raktára Sesztina Lajos vasnagykereskedés - Debrecen Telefon: 6. és 15-48. szám.

A színház iroda hírei:
Ma, csütörtökön délután 3-kor olcsó zóna-előadásul:

A legkisebbik Horváth lány

A legkisebbik Horváth lány mai délutáni előadására jegyek 20 filléres karzatállótól 1 P 60 filléres jegyig válthatók 10—12-ig és 2—3 ig.

Ma, csütörtökön este D) bérletben a hétfőn óriási sikerrel bemutatott

Házibarát.

Kacagó-est Felek Klára, Halasi Mariska, Tamás Magda, Lázár Tamás, Thuróczy, Tamás, Sugár, Fábrián, Halasiné és Szigeti Jenő felléptével.

Holnap, Pénteken és szombaton este: Regi nyár.

Vasárnap délután: Timár Ila és Unger főszereplésével:

O R L O W.

Vasárnap este feltölti a színház Kálmán Imre világhírű operettjét, a **Tatárjárás** c. remekművét.

Kedvezményes jegyek kizárólag 5—7 óráig kaphatók a színházi irodában.

A mozgószínházak közleményei:

Szerda—Csütörtök:

V I G S Z I N H Á Z

Két sláger!

Párbaj az operabálon

Szerelmi történet 8 felvonásban. Megelőzi: **Pénz . . . Hajsza . . . Szerelem** Romantikus kalandtörténet 6 fejezetben, Főszereplők Ken Maynard és Esther Ralston

Péntektől:

V a m p i r o k

Lon Chaney-el.

A P O L L O

Halló Wien!

8 felvonásban. Főszerepben: Liane Haid és Luigi Serventi. Kísérők: **Aff szöktet, Nincs szebb a weekendnél és a 13-ik válóper** bohózatok.

Péntektől: Creta Garbo-val **Csillagok utja**

U R Á N I A

Szombattól:

Rinti és Társa

Rin-Tin-Tin-nel.

Az előadások kezdete 6 és 8 órakor.

Épület és bútorkészítési vállalkozások, furnérok

BÉSZLER LAJOSNÁL

• Széchenyi-utca 2. szám. •

Faültetők figyelmébe!

Elsőrendű, a debreceni klimatikus és talajviszonyoknak teljesen megfelelő gyümölcsfák jutányos áron kaphatók.

Árak 2 pengőtől 1.60 pengőig.

Ültetésre kiválóan alkalmas fenyők, thuják, cyprusok, borokafenyők, utcai sorfák gazdasági fásításokra való erdei vadcesmeték, suhangok ugyanott kaphatók.

Ajánlattal készséggel szolgálunk.

Debrecen sz. kir. város kertészlete

Nagyerdő 15. Kossuth u. 2.

Női felöltők

Bundák, ruhák, kalapok

óriási választékban, a legolcsóbb áron szerezhető be

Rózsáruháiban

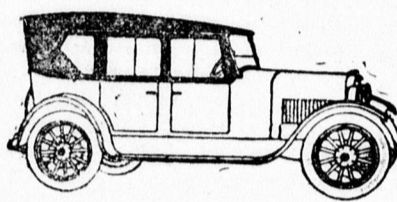
Alföldi palota
(Bikával szemben.)

MŰVÉSZET

Egyházzenei hangverseny. A debreceni g. kath. templomban október 28-án, vasárnap délután 6 órakor feltétlenül meg lesz tartva a hangverseny. Igen nagy érdeklődés mutatkozik Debrecen műértő közönsége körében a válogatott műsor, nemkülönben a művészi számok előadói: a zenei életünk legkiválóbbjai iránt. Debrecen vezető emberei és intelligens közönsége fog találkozni ezen a hangversenyen. A zenekedvelő ifjúság is minden tanintézetből meg fog jelenni. A rendezőség kéri a közönséget, hogy jegyeiket előre váltásák meg, vagy előjegyeztessék, hogy megfelelő mennyiségű pótiszékről gondoskodhassanak.

TESTEDZÉS

A Tiszántúli Autó Club motoros szakosztálya által november 4-én Debrecen—Hadház, Böszörmény—Debrecen közötti úton rendezendő versenyen vagy annak megrendezésében akik részt óhajtanak venni, ebbeli szándékukat f. hó 25-én este 10 óráig a titkárnál bejelenteni szükségesnek.

Kocsik. Automobil karossziériák. Duco fényezés minden színekben!

RIESZ HERIK
KOCSIGYÁR, DEBRECEN.

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,
Fő-utca 17. sz. (Bika-szálló mellett sarkon)

Folytonégő kályhák.
Egyszerű és zománcozott takaréktűzhelyek.

Kályha-előtét, tálcsák, fászládák. Egészségügyi, háztartási cikkek és mindenféle vasárkok olcsón kaphatók.

Sok pénzt takarít meg,

ha téli ruha szükségletét már most szerzi be szezon előtt. Rendkívül olcsó áron vásárolhatja most őszi öltönyét, felöltőjét, téli kabátját, trenchkoatját, hubertuszát, vadász kabátját, bőrkabátját és esőköpenyét, ugyisint mindenféle fiú és gyermekruháját, oooooo inig nem áll be a hideg. oooooo

Hajdusági Ruhaáruháza
Piac-utca 67. szám.

A liszt- és őrléményiacan a malmok 41 pengős nulláslistát alapon számították liszt-árakat. A korpa ára budapesti paritásban 19.25—19.50 pengő.

A takarmánycikk piacán a forgalom csekély. A zabot 25—26, a takarmányárpat 26.60—26.85, a sörárpat 28—29.50 pengővel jegyzik. A tengeripiacan a csövestengerit 17 pengővel keresik. Élénk az érdeklődés a későbbi szállítási morzsolt tengeri iránt is, amelyben áru alig került a piacra. A magpicacon a forgalom teljesen szünetelt.

Állatvásár.

A sertésvásárra 973 darab sertést hajtottak fel. Az irányzat lanyha volt. Árak élőszulú kg.-ként: zsirsertés öreg Ia 160—164, IIa 130—146, fiatal nehéz 182—184, kiv. 186, közép 168—172, könnyű 110—125, szedett közép 140—150, angol urasági 140—153, szedett 115—135 fillér. — A borjuvásárra 317

darab borjut hajtottak fel. Az irányzat lanyha volt s az árak négy fillérrel csökkentek. Árak élőszulú kg.-ként: borju elsőrendű 110—150, kivételesen 152, másodrendű 116—130 fillér.

Tüzelőanyag

kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabban beszerezhető a

Tüzelő és Épületfa-kereskedelmi Rt.-nál.

Debrecen, Sas-utca 4.

(Kossuth-utca sarok. Kölcshöds Segélyző palota.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg:

a HAJDUFOLD-ben
a DEBRECENI UJSÁG-ban és a
a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számítotnak. — Üzleti hirdetések más tarifá alá esnek.

LEVELEZÉS

Üzenet

Sz. I. B. 1922. augusztusában 700 korona 10 kg. búzának az ára sok. Mai értéke 2:50 P

HÁZASSÁG

Intelligens

kereskedősegéd házasság céljából megismerkedne oly szőrény igényű leánnyal vagy gyermektelen elvált asszonnyal, ki hűségese feleség lenne. Ajánlatot a Hajdúföld kiadóban „Hűség” jelíge.

LAKÁS KERESLET

Butorozott

tiszta, lehetőleg emeleti szobát állandó lakásnak keres uriember elsejére Széchenyi, Simonffy, vagy József kir. herceg utcák elején. Cimeket Széchenyi utca 6. hirlapárudába kérem. 408

KIADÓ LAKÁS

Kiadó

nagy szobás, konyhás lakás elsejére. Erzsébet u. 31. Értekezhetni: Weinberger László, Széchenyi u. 1. 3454

Kiadó

2 szoba, előszoba, konyha, kamra. Dévai utca 8. szám. 271

Köznyelvi

nagy utcai szoba kiadó. Cim Szöllős trafikban (Püspöki palota). 1209

Kétszobás

konyhás lakás november elsejére kiadó. — Bethlen u. 27. 1230

Átadó

azonnalra Hajduszo boszói legszebb helyén a Piac téren egy bazár áruval vagy anélkül. Cim a kiadóban 3464

Utcai

butorozott szoba nov. 1-től kiadó Szentanna utca 31. I. em. 552

Utcai

különbejáratu, csinosan butorozott parkettes szoba, fürdőszoba használati kiadó. — Nemzetőr utca 4. em. 3462

Kiadó

egy szoba konyha azonnal Honvéd utca 40 402

Kiadó

száraz, világos pince lakás november 1-re. Teleki u. 13 556

Kiadó

Szotyori telepen, Kálmán utca 41. sz. ház november 1-re havi 32 pengőért 3475

Szoba, konyha

kiadó, upyanot kutszivattyu eladó. Moskovits, Simonffy utca 34. szám 1238

Egy

szoba, konyhás olcsóbb lakást keresek Szent Annai részén nov. 1-re. Cim a Hajdúföldnél.

Két

szoba irodának, orvosi rendelőnek, esetleg lakásnak kiadó. Piac u. 32., II. em. 524

Két szoba,

előszoba, konyha kiadó. Andrassy ut 12. Értekezni Nagy Benő, Rákóczi-utca 35. 3444

Kiadó

1 szoba, konyhás modern is, sertés, baromfi tartás nagy kerttel. Bezerédi u. 38. Köntöskert. 933

Lakás

két szobás kiadó Poroszlay ut 5 Értekezés szemben Telefon 273 1197

Kiadó lakás

2 szoba, konyha, kamara, villany, 364 □ ol gyümölcsös esetleg eladó Honvédtemető urca 17 1200

Üzlethelyiség

forgalmas helyen kiadó Érdeklődni Hatvan u 1 I. emelet — Ügyvédi iroda 3411

ELLÁTÁS

Két

szolid diák lány vagy tisztviselőnl teljes ellátást kaphat. Eladó kihuzós ágy, asztali lámpák Mester 31. sz. 559

KERESLET

Egyetemi

hallgató sürgősen zongorát vagy pianót keres bér e Epstein, Darabos u. 19. 3468

Pen estarsat

keresek jól bevezetett üzethez Qénz biztosítva. Értekezni Rákóczi utca 5 549

Cizmadia

segédet és darabszámra keres. Kar u. 22. 555

Betegtolókocsikat, kályhakat, gyermekjátékokat, ebédlőszőnyegeket, hálókat, magános butordarabokat és mindenféle ingóságokat azonnali megvételre keres az Ingóságközvetítő. 546

Intelligens nőt lakótársul keresek — Bethlen u. 3. 1233

Fiatal

fűszerkereskedő segéd azonnali belépésre felvétetik. Nagy Lajos, De. ecske 1234

Főző

mindenest jó bizonyítvánnyal és egy jó mindenes leányt keresek nov. 1-re. Jelentkezés d. u. 3—6 ig. Fiu neve ő intézet, Varga u 5 szám. 1237

12—15.000

pengőig finanszírozó társat vagy társnőt keresek budapesti nagy jövedelmű trafik megvételéhez, közreműködéssel vagy anélkül. — Ajánlatokat „Ingényjogosult” jelígeire kérek a kiadóhivatalba. 1182

ELHELYEZKEDÉS

Egy

könyvelést, levelezést vállal még Ba ázs Andor Darabos 27. 3474

Gazdasszonynak

ajánlkozom magános emberhez, vidékre is megyek. Cim a kiadóban. 558

Kiszolgáló

leány némi gyakorlattal üzletbe ajánlkozok. Nyilas telep, Nagy József utca 5. Ferencsik Erzsébet 557

16 éves

fiu, 4 gimnáziumi végzettséggel, szorgalmas, szolid, jó magaviseletű ajánlkozok bármilyen állásba, elmenne kifutónak is Ajánlatot a Hajdúföldhöz kérünk.

Kisegítő

vagy alkalmi főzőnek ajánlkozok izr nő. Cimét a kiadóba kérem leadni 3473

Egy

perfekt szakácsnő, szobalány és mindenes Budapestre kerestetik. Jelentkezni Alföldi palota, II. em. 1. Forrai. 3470

Egy

cs zmadia segéd boxmunkára felvétetik. — Hadházi utca 5. szám Szilágyi 3476

Bécsi

Handels Akademiát sikerrel végzett joghallgató állást keres. Levelekr „Perfect német” jelíge a kiadóba kérek. 3466

Lakatos

tanulók fizetéssel felvétetnek Szálkay László és Társainál Kazinczy 2. 1097

Német

kisasszony délutáni órákra felvétetik Gábor Dezső, Hatva -u. 1., II. em. 5. 3388

Mindenes

bejárónőt keresek jó bizonyítvánnyal elsejére, Hatvan-utca 1., I 38. 1232

Egyedülálló

intelligens, művészetkedvelő, szorgalmas, jó beszélőképességű szépalaku nő, vagy jó megjelenésű férfi kor-különbség nélkül titkárnak és jegyeladásra utazó színészekhez részesedéssel azonnal felvétetik. Betanitom. Levelet lehetőleg fényképpel Buday névre Debrecen. Poste Restante. 1228

Jó megjelenésű

urak fizetéssel és jutalékkal felvétetnek, kereskedői pályán működők előnyben. Phoenix Életbiztosító, Simonffy-utca 1/a. 1231

Szakácsnő

november elsejére felvétetik. Márfy Ede, egyetemi tanár, nagyerdei tanári lakás. 538

Kézbcsítő

ember a kora reggeli órákra felvétetik. Kossuth-utca 3., I. em

Falusi

háztartásba szakácsné kerestetik november 1-re, ki egy szobalánnyal a háztartási dolgokat elvégzi. Jelentkezni lehet október 27-én, délelőtt 8—10 óráig Debrecen, Révész-tér 2. szám alatt. 1217

27 éves

egészséges falusi asszony, 7 hetes gyermekével szoptatós dajkának ajánlkozok, helyben vagy vidékre. Értekezhetni Debrecenben, Révész-tér, 2. sz. alatt. 1218

AJÁNLAT

Legolcsóbb

tüzelőanyag, szagtalan kő és salakmentes Berentei szén, mely a borsodi szének között legjobb házi tüzelésre. Kapható kizárólag Gabányi Sándor utóda cégnél, házhoz szállítva is. Csapó u. 28. Telefon 4—49.

Debreceni

zongoratanárnő, akadémiai módszerrel tanít. Kijárna Szoboszlóra órákat adni. Magyar nótákat is tanít, kitűnő eredménnyel. Jelentkezők címét meg tudhatják a Szoboszlói Független Hajduság kiadóhivatalában.

Herkules

Tűzfatelep és szénraktár Károly Ferenc József ut 4. Telefon 800. 347

Paplant

készíték, javítok, házhoz is megyek, levélhívásra megjelenek — Paplanvarroda, Hájó u. 20. 387

Francia-német

szakos egyetemi hallgatónl nyelvoktatást, korrepetálást olcsón vállal. Cim a kiadóban. 3365

Poloskairtást

ciángázzal és szabaddalmazott szerrel felelősséggel vállalok. Poloskaszer kapható. 841 telefont tessék felhívni Kossuth utca 48. Ná nassy. 3459

Egy

liter kitűnő fajbor 1 P 20 fillér Szabónál, Cegléd utca 20 3453

Gyönyörű

ebédők, Schöber ágyak, magános szekrények, Wertheim szekrények, ágyak, réz-ágyak, kandélaberek, vadasztáblak, vadasztáskák, grammafonok, gyermekkocsik és mindenféle ingóságok a legjutányosabban, alkalmi áron kaphatók az Ingóságközvetítőnél — 545

Ujság

kézbcsítésre érfi a kora reggeli órákra felvétetik Kossuth utca 3. I. emelet 551

Legújabb

modellkalapok legolcsóbban kaphatók, alakitások legjutányosabban árban készülnek Hella kalapszalomban Csapó utca 29 3453

Firnisz,

terpentin és olajfestékek minden színben kapható Klein, festéküzlet, Arany János 10. Selefion 1346 3378

1 pengőért

négy fogásos ebéd. Kitűnő házikoszt Csapó u 19 (Knoll ház) Udvaron közvetlen balra

Kályhaezüst

padiólakkok, parkettebeeresztő és parkettefényesítő olcsón kapható Klein festéküzlet, Arany János utca 10. Telefon 13—46. 3358

Zongora

órákat ad régi praxissal bíró tanárnő. Kivánatra zenedében vizsgátat. Magyar nótákat is tanít nagy eredménnyel, jutányosan. Cim a kiadóban

40 darab

heverő marhát, esetleg 400 drb heverő birkát teletetésre elvállalok. Bővebben Hajduszo boszólón, Nádudvari ut 115. alatt 1235

Egyetemi hallgató kezdőknek francia órát ad. Dim a kiadóban. 1169

Legolcsóbb

női kalayok, gyors alakitás Csobán Mariskánál Cserepes utca 16. 1188

ÜZLETEK

Kiadó

Csapó u 8. sz. alatti üzlethelyiség Értekezhetni ügyvédi irodában 1199

Üzlethelyiség

Bocskay tér 12 olcsón kiadó november 1-re. Háztulajdonos 3469

VÉTEL

Zefirkályhát
8 jukut keresek meg-
vételre dr. Budayné,
Tiszafüred 1204

Rövidáru
üzletnek használható
berendezést veszek —
Moskovits, Hatvan u.
18 szám 1128

INGATLAN

Eladó
Harsányi Gusztáv u.
7. számú családi kis
ház. Érkezni Erzsé-
bet u. 19. 523

Házhely
Nyilastelepen 280 □
oles eladó. Érkezni
ügyvédi irodában Szt.
Anna u. 11 1224

Eladó ház
Felsőjózsan üzlethelyi-
séggel, 3 rendbeli la-
kással és 840 négy-
szögöl kerttel, értekez-
hetni Timár utca 23.,
hátsó udvar 1226

Eladó
uj ház Bihari telepen,
30 évre adómentes,
gazdálkodónak alkal-
mas két szobás nyitott
verendával, mellékhe-
lyiségekkel, beton ku-
tal. Érkezni Gazdák
Bankja Kossuth u. 495

Eladó
Ujonnan épült családi
ház, azonnal beköltöz-
hető lakással. Értekez-
hetni Homok utca 61.
516

Ház
eladó Malvin utca 10.
Olcsón megvehető a
Kölcsönös Segélyező
Pénztárnál 519

Köntöskertben

3200 négyszögöl kony-
hakert, gyümölcsös, la-
kóházzal eladó. nemes
Deseő László Kossuth
utca 16. 535

Eldő házak

Simonffy utcán négy
szobás, Rákóczi utcán
8 szobás, Nyomatón
4 szobás béköltözésre
eladó, nemes Deseő
László, Kossuth utca
16. szám 536

Hatszázhetvenhód
biharmegyei buzater-
mő fekete föld tanyás
birtok teljes felszere-
léssel, törlesztéses köl-
csönnel, vétessel azonnali
átvételre eladó.
nemes Deseő László,
Kossuth u. 16 533

Egyezerholdas
biharmegyei buzater-
mő fekete földet, hold-
ját 800 pengőért par-
cellázom törlesztéses
kölcsönrel nemes De-
seő László Kossuth u.
15. 532

Eladó
egy ház hely a Mester
utcai sorompónál, ér-
tekezni Gazdák Bankja
Kossuth utca 494

Kiadó
Szotyori telepen Kál-
mán utca 41. sz. ház
mellék helyiségekkel és
kert használati havi
32 pengőért. 517

Kiadó
21 hold föld tanyával
Bánk 14 sz. 401

Gyümölcsös
és szőlő lakással bér-
be, illetve részes mun-
kára kiadó. Márton
ügyvéd, Piac 44. Te-
lefon 744. 446

Eladó
a Homokkerten 600
négyzetű szőlő és
gyümölcsös eladó.
Értekezni Ispóty u. 13
sz. 1075

Széchenyi uti
hatszobás, adómentes
új lakóház beköltözés-
re eladó, kevés pénzzel
megvehető. — nemes
Deseő László Kossuth
utca 16. 534

PARENTHÉSY INGATLANFORGALMI ÉS HITELIRODÁJA

Foglalkozik ingatlanok vételével és eladásával a legelőnyösebb feltételek mellett.

Telefon: 5-64.

INGYENES TANÁCSADÁS

Piac-utca 63. sz.

A HAJDUFÖLD
REGÉNYEI

Az arkanzasi regulátorok

Írta: GERSTÄCKER FRIGYES

(A „Hajdúföld“ eredeti fordítása)

„A testvérem, az átkozott egy fickó. — kacagott a kis ember megkezdett történetét folytatva, — és valóságos dühvel vásárolja az ócskaságokat, egész az örjögéig. Amikor a múlt ősszel Cincinnati-ben voltam, elpanaszolta a felesége: az egész háza tele van rakva régi butorokkal, háztartási cikkekkel és fűzőedényekkel, amiknek tizedrészt sem használhatják. Ennek dacára az ördögadta minden este árverésekre szaladgál s mindent megvásárol, ami olcsó. Amit egyszer megvett, arra aztán rá sem néz többet. Éppen ezért azt tanácsoltam a sógorasszonynak, szedje össze a vacak egy részét, szállítsa el titokban egy ilyen aukcióra, az árukat pedig majd valami hasznos célra fordíthatja. A terv tetszett, szereztem egy taligást és míg a bátyám délután az üzletben tartózkodott, az egész cók-mókot személyesen cipeltem el a Front-straire s mire besötétedett, már a holmi a házon kívül volt. Sógornőmnek nagy kő esett le a szívéből és amikor a férje este fél tíz körül hazaérkezett, még egy feleséges puncsot is adott nekünk. — Apropos. Bill, puncsot már egyszer készítenünk kell magunknak, az errefelé lakó népség majdnem mind a mértékletességi egyet hive. — Tehát, hol is hagytam el, igen, a puncsnál. E mellett üldögéltünk tizenegyig és a testvérem, aki mester ebben, egyik adomát a másik után mesélte; különleges történeteket tud az én bátyám! Kérdeztem néhányszor, mitől olyan jókedvű, de nem árulta el; másnap reggel hatkor elmegy és mit gondolsz, mit hozott három szekéren magával? Az egész vacakot, amin az előtte való

este tudtunk. Egy darab sem hiányzott, s amellet még dícskedett is vele, hogy embertelenül jó üzletet csinált.”

„Nem rossz, nagybácsi. — mosolygott a fiatal-
ember, miközben egy hirtelen oldalpillantást vetett
reá, — sőt, nagyszerű: csak igaz volna!”

„Ej, te fickó, talán föllenttem már neked
valaha? Soha! Egyébként, ha én neked a jövőben
elmondok egy eseményt, nem muszáj vigyorognod
és a szádát egyik füledtől a másikig elhuznod;
hallod-e muszj?”

„De kedves nagybácsi, ne vegye rossz néven.
Ha maga belekezd egy történetbe, már előre örülök
neki, mer a végén mindig valami komikus dolog
szül ki. — és ha valamivel hamarabb kezdek
vetni.”

„Mit? Komikus? Na halljanak oda a kamaszra!
Én soha nem beszéllek komikus történeteket. Kom-
oly, keserű, szomorú valóság, amit elmondtam.
Szegény bátyám előbb-utóbb ruinalja magát átko-
zott szenvedélyével. Tönkre kell mennie!”

„A maga bátyja mégis ügyes üzletember. És
ha ezzel a kissé sajátzerű bogarával károsodik is,
bizonyára tisztesen behozza más uton veszte-
ségét.”

„Ügyes üzletember! Isten óvjon, fia. — nincsen
nála fifikusabb kereskedő, mint ő, csak tulságosan.
néha tulságosan is fifikus! — Még emlékszem, mikor
együtt vadásztunk Kentucky-ben, ugy csapta be a
szatósokat, hogy mosómedvefarkat varrt ócska
oposszumbőrökre s mint hódprémeket adta el. Nem
egy itce whyskit ittuk meg az árukon. — Egy
csinytevést mégis el kell mesélnem neked, amit a
Cane-tavon követett el velem. Együtt eveztünk egy
ócska kanoében, részben, hogy halakra szigonyoz-
zunk, részben, hogy az itatóra járó szarvasokra va-
dásszunk. Pokoli melegen sütött a nap s hogy ké-
nyelembe helyezzem magam, le akartam vetni a
vadászingemet. Amint azonban előbb leakasztom a
nyakamból a puskaporos szarut, (pompás, szarvból
való löportülök volt, légmentes dugasszal), bele-

Eladó
elkölözés végett egy
kompiett háló, 2 divány
egy alig használt var-
rógép, egy vaskályha,
két gázkályha, többféle
butor Nyugati utca 48.
3402

Eladó
üzemképes benzimot-
oros cséplőgarnitúra,
darálómalom beren-
pezés, radiószita da-
rabonként is. Kossuth
u. 47. Nánássy. 3458

Két
gramafon és kétszáz
lemez eladó Simonyi
ut 9. 1236

Eladó
egy kis mangorló, egy
70 literes dupla cin
fezék, egy 20 literes
vasfazék, két 20 lites-
res boros hordó. Pé-
terfia 70. jobbra. 553

Használt
ebédlőszőnyeg eladó.
Arany János utca 39,
emelet. 3472

Ezerjó
fajtiszta 2 éves gyö-
keres szőlővessző el-
adó. Fajborok magas-
fokuak literenként is a
legalacsonyabb napi-
áron Arany János-u.
30. és Rásó Gyula-
utca 2., vagongyár vé-
gében, az Öreg-tanya
mellett.

**Ágyrodronyfesztő-
gép** modern, olcsón
eladó Karingetz gép-
műhely Ispóty utca
3 f. 1216

Épületfa
használt, — nagyobb
mennyiségben is eladó
Csapó u. 51 1215

Parketta
1—2 szoba részére
olcsón eladó. Darabos
utca 27 3368

Butorok,
háztartási kellekek és
egyéb ingóságok sür-
gősen eladók. Garay-
utca 26.

Eladó
egyrendbeli kovács
szerszám Csillag utca
66 szám 419

Eladó
ujonnan épült családi
ház, azonnal beköltöz-
hető. — Értekezhetni:
Homok utca 61. 548

Homok
szekérszámra eladó —
Homokkerti Szoboszlaj
Papp István utca 15
413

Káposztáshordó
alig használt eladó. —
Teleki u. 35. 395

Henteseknek
való husdaráló, mely-
lyel kurkát, kolbászt
is lehet tölteni eladó.
Teleki u. 35. 394

VEGYES

Eltűnt kerékpár.
D 1611. rendszámu
Steyr-Waffenrad ke-
rékpár (gyári szám
2105024) eltűnt. Nyom-
ra vezető 10 pengő ju-
talomban részesül. —
Cím a kiadóban. 1227

akadt az ujjam a szíjjába s az mint a villám, a vízbe
pottyant.”

„Igy jártam hát. A tó tiszta volt, mint a kristály
és bár körülbelül tizenöt láb mély lehetett, olyan
élesen láttam a tülköt a fenéken, mintha akár kézzel
is elérhető volna. György mindig pompás ugró,
tutó, uszó és buvár volt, így amint látta zavaromat,
minden késlekedés nélkül belevetette magát a tóba.
A puskapor abban az időben embertelenül sok pénz-
be került azon a vidéken, ezenkívül nehezen lehe-
tet hozzájutni is. Amint a tőfenékre ért, a lágy
iszap egy kissé felkavarodott és egy pillanattal vör-
sre került, míg újra feltisztult. Eközben levettem
vadászingemet és ráültem; mikor azonban már kez-
dett tulságosan hosszú lenni a várakozási idő, ag-
godalmasan letekinttem a csónakból — és mit
gondolsz, mit láttam ott, mit művelt az én jeles bá-
tyám — he?”

„Azt hiszem, amit ilyen helyzetben tesz az em-
ber: igyekezett mihamarabb a felszínre kerülni.”

„Nagy tévedés! — kiáltott a kis öreg s felin-
dultságában egy pillanatra, mintegy a visszaemlé-
kezés hatása alatt, — visszatartotta poniját, —
nagy tévedés! Ott állott a tőfenéken, — nyugod-
tan, mintha sima földön álldogálna, előrehajolva,
hogy ne lássam, mit csinál — én azonban nagyon
is jól láttam! — A csirkefogó az én puskaporomat
titokban a maga tülkébe töltötte át és amikor elő-
bukkant a vízből, az én löporszarum félig üres volt.
Azért fölöslegesen viháncolnod, — még leesel a lóról.
— Vagy talán ez sem igaz történet? Hazudott már
neked valaha is valami öreg bátyád? — he?”

„Nem, Ben bácsi, ne haragudjon, elhiszek min-
den betűt; de — ha — látja ott azt a vörösséget?
— ott tulnan — a kidőlt fenyőfa mellett — egyene-
sen az eperfa és a tölgy között.”

„Hol? ahá, ott, — igen, az egy szarvas —
egész biztos; ha Assowaum itt volna a puskájával,
kényelmesen lelőhetné; a fák mögött biztosan meg-
közelíthetné a vadat ötven, hatvan lépésre.”

(Folytatjuk.)

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, József kir. h. u. 16. Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat.